ECLI:NL:RBDHA:2025:2170

Instantie	Rechtbank Den Haag
Datum uitspraak	18-02-2025
Datum publicatie	18-02-2025
Zaaknummer	NL24.49580 verwijzingsuitspraak
Rechtsgebieden	Vreemdelingenrecht
Bijzondere kenmerken	Tussenuitspraak
Inhoudsindicatie	Aanvullende verwijzingsuitspraak geloofwaardigheidsbeoordeling asiel deze rechtbank en zittingsplaats heeft op 7 januari 2025 in twee procedures prejudiciële vragen gesteld over het beleid op grond waarvan verweerder vanaf 1 juli 2024 de geloofwaardigheid van een asielrelaas beoordeelt (ECLI:NL:RBDHA:2025:136 en ECLI:NL:RBDHA:2025:139). De rechtbank heeft het Hof verzocht om deze procedures te voegen en om de prejudiciële vragen te behandelen in de versnelde procedure (PPA). Het Hof heeft nog geen beslissing genomen over het verzoek om voeging en het verzoek om een versnelde procedure. Eiser stelt afkomstig te zijn uit Algerije, een homoseksuele geaardheid te hebben en daarom bescherming nodig te hebben Verweerder acht de asielmotieven van eiser niet geloofwaardig - Eiser wordt thans in bewaring gehouden verweerder heeft daarom verzocht om behandeling van de zaak de rechtbank heeft partijen gewezen op haar uitspraken van 7 januari 2025 en heeft aangegeven de beantwoording van de prejudiciële vragen ook relevant te achten voor deze procedure en daarom in beginsel voornemens te zijn om de behandeling van de zaak aan te houden totdat het Hof de vragen heeft beantwoord verweerder heeft op vragen van de rechtbank aangegeven in te stemmen met het verzoek aan het Hof om de prejudiciële vragen in de spoedprocedure (PPU) te behandelen de rechtbank stelt derhalve in deze procedure dezelfde vragen aan het Hof als in de twee verwijzingsuitspraken van 7 januari 2025 en verzoekt het Hof deze procedure te voegen met de andere twee verwijzingen en de prejudiciële vragen in de spoedprocedure te behandelen. Vanaf 1 juli 2024 beoordeelt verweerder de geloofwaardigheid van een asielrelaas op een andere wijze verweerder stelt eerst de asielmotieven vast, beoordeelt dan of deze asielmotieven volledig met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen zijn onderbouwd en zo niet, of de asielzoeker aan alle in artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000 (die identiek zijn aan 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95) genoemde voorwaarden voldoet als dit niet zo is, dan wordt het asielrelaas ongeloofwaardig geacht. De rechtbank vraagt zich of deze werkwijze verenigbaar is met artikel 4 van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4 en 18 van het Handvest door de beoordeling van het asielverzoek te beperken tot artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, lijkt geen invulling te worden gegeven aan lid 1 tot en met 4 van deze bepaling en worden onder meer de elementen die als ondersteuning van de verklaringen kunnen dienen, niet of onvoldoende betrokken bij de geloofwaardigheidsbeoordeling en lijkt geen sprake te zijn van een volledig en grondig onderzoek van de beschermingsbehoefte. De rechtbank legt als tweede prejudiciële vraag aan het Hof de vraag voor of de rechter, net als bij het controleren van de rechtmatigheid van een terugkeerbesluit, bij het beoordelen van de rechtmatigheid van de afwijzing van een asielverzoek, zo nodig ambtshalve de eerbiediging van het refoulementbeginsel moet controleren. De rechtbank schorst de behandeling van het beroep en houdt in afwachting van de beantwoording van de prejudiciële vragen door het Hof iedere verdere beslissing aan.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Zittingsplaats Roermond

Bestuursrecht

zaaknummer: NL24.49580 VERWIJZING

verwijzingsuitspraak van de enkelvoudige kamer in de zaak tussen

LC **[verzoeker]** , geboren op [geboortedatum] 1990 te Algerije, verzoeker in het hoofdgeding,
(gemachtigde: mr. N. Birrou),

en

de Minister van Asiel en Migratie, verweerder.

Verzoek prejudiciële spoedprocedure (PPU)

Verzoek op grond van artikel 267 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie aan het Hof van Justitie van de Europese Unie tot het beantwoorden van de navolgende prejudiciële vragen in een spoedprocedure zoals is bepaald in artikel 23bis van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie en artikel 107 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Unie:

I Is een nationale werkwijze waarbij artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 aldus wordt toegepast dat de verklaringen die ten grondslag liggen aan een verzoek om internationale bescherming niet geloofwaardig worden geacht indien de verzoeker deze verklaringen niet volledig kan staven met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve bronnen en niet voldoet aan alle in het vijfde lid genoemde voorwaarden, verenigbaar met het Unierecht, of dient artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, gelezen in samenhang met artikel 4, leden 1 tot en met 4, van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4 en 18 van het Handvest van de Grondrechten, aldus te worden uitgelegd dat de beslisautoriteit bij de beoordeling van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het verzoek om internationale bescherming moet samenwerken met de verzoeker en elk bewijsmiddel en element ter staving van dit verzoek moet betrekken bij het onderzoeken en beoordelen van de beschermingsbehoefte en indien de verzoeker zijn verklaringen voldoende kan staven met bewijsmateriaal of indien de verzoeker voldoet aan de genoemde voorwaarden, zijn verklaringen geen nadere bevestiging behoeven en dus geloofwaardig zijn?

II Dient artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32, gelezen in samenhang met artikelen 4, 18, en 47 van het Handvest van de Grondrechten aldus te worden uitgelegd dat een nationale rechterlijke instantie van eerste aanleg die wordt aangezocht om de rechtmatigheid te toetsen van de ongegrondverklaring van een verzoek om internationale bescherming, verplicht is om *zo nodig ambtshalve* een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden te verrichten, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn 2011/95 op basis van de haar ter kennis gebrachte elementen van het dossier, zoals aangevuld of toegelicht na een procedure op tegenspraak?

Motivering van de spoedeisendheid (PPU) conform het bepaalde in artikel 107 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 4 van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, en artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4, 18 en 47 van het Handvest van de Grondrechten. De prejudiciële verwijzing heeft aldus betrekking op de uitlegging van bepalingen uit het Unierecht die behoren tot de gebieden bedoeld in titel V van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, betreffende de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht.

Het hoofdgeding is ingeleid met een verzoek om internationale bescherming en de rechtbank is aangezocht om de rechtmatigheid van de afwijzing van dat verzoek te beoordelen. Verzoeker in het hoofdgeding is op 14 november 2024 in bewaring gesteld op grond van artikel 59b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vreemdelingenwet 2000, welke bepaling de implementatie is van artikel 8, derde lid, aanhef en onder a, van richtlijn 2013/33. De handhaving van deze bewaringsmaatregel op deze grondslag, welke maatregel niet ter toetsing voorligt in het hoofdgeding, is in beginsel afhankelijk van het moment waarop de rechtbank uitspraak doet in het hoofdgeding.

De vragen die de rechtbank voorlegt zien enerzijds op het onderzoeken van het refoulementrisico en met name de wijze waarop de lidstaten de geloofwaardigheid van de verklaringen van een verzoeker om internationale bescherming moeten beoordelen en anderzijds op de omvang van de verplichting van de rechterlijke autoriteit om de naleving van het refoulementverbod ten volle te verzekeren.

De rechtbank acht de beantwoording van de prejudiciële vragen door het Hof noodzakelijk om uitspraak in het hoofdgeding te kunnen doen en de beantwoording heeft aldus een rechtstreekse invloed op de uitkomst van het hoofdgeding en de rechtspositie van verzoeker.

Omdat verzoeker thans in bewaring op deze grondslag wordt gehouden in afwachting van een uitspraak van de rechtbank in het hoofdgeding, acht de rechtbank de omstandigheid als bedoeld in artikel 267, vierde alinea, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie aan de orde.

De rechtbank heeft de twee prejudiciële vragen die de rechtbank thans voorlegt, ook op 7 januari 2025 voorgelegd aan het Hof in twee andere procedures. De vragen die de rechtbank thans voorlegt zijn gelijkluidend. De rechtbank wijst er hierbij op dat in alle drie de procedures de prejudiciële vragen zien op de verenigbaarheid van het door de minister toegepaste beleid met het Unierecht. In het hoofdgeding is in het besluit waartegen wordt opgekomen de werkinstructie waarin is opgenomen hoe het beleid dient te worden toegepast, niet uitdrukkelijk genoemd. Om die reden zijn de bewoordingen van de motivering van de vragen soms niet geheel identiek aan die in de twee eerder voorgelegde procedures. Deze twee andere procedures zijn bij het Hof geregistreerd onder C-7/25 en C-8-25. De rechtbank heeft in die procedures het Hof verzocht om de vragen in de versnelde procedure (PPA) ex artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering te behandelen en de rechtbank heeft in procedure C-8/25 verzocht om deze procedure te voegen met de procedure in C-7/25. Het Hof heeft ten tijde van deze verwijzingsuitspraak nog geen beslissing genomen, althans bekend gemaakt, op de verzoeken om een versnelde behandeling en om voeging.

De rechtbank verzoekt het Hof, gelet op de omstandigheid dat verzoeker thans in bewaring wordt gehouden en de rechtbank geen uitspraak in het hoofdgeding kan doen voordat het Hof de vragen van de

rechtbank heeft beantwoord, om de vragen van de rechtbank in de spoedprocedure (PPU) te behandelen.

De rechtbank merkt hierbij op dat verweerder meerdere asielzoekers in bewaring houdt van wie de asielmotieven niet geloofwaardig zijn geacht. De rechtbank wordt in al deze procedures voor de vraag gesteld of het gewijzigde en thans toepasselijke beleid, op grond waarvan de geloofwaardigheid van de asielmotieven wordt beoordeeld, verenigbaar is met het Unierecht. De rechtbank acht het noodzakelijk om in al die zaken de beantwoording door het Hof van de prejudiciële vragen van de rechtbank af te wachten en dit heeft rechtstreekse gevolgen voor de duur van de bewaringsmaatregelen.

De rechtbank die belast is met het hoofdgeding is niet bevoegd om de rechtmatigheid van de bewaringsmaatregel van verzoeker te beoordelen. De rechtbank wijst er evenwel op dat in artikel 9, eerste lid, van richtlijn 2013/33 is bepaald dat een verzoeker slechts in bewaring wordt gehouden voor een zo kort mogelijke termijn en slechts zo lang de in artikel 8, derde lid, genoemde redenen van toepassing zijn. In artikel 9, eerste lid, van richtlijn 2013/33 is tevens bepaald dat administratieve procedures die verband houden met de in artikel 8, lid 3, genoemde redenen voor bewaring, met de nodige zorgvuldigheid worden uitgevoerd en dat vertraging in de administratieve procedure die niet aan de verzoeker kan worden toegeschreven, geen reden is om de bewaring te laten voortduren. Ten aanzien van verzoeker in het hoofdgeding wordt thans nader onderzoek gedaan naar zijn identiteit en nationaliteit. Indien de rechtbank echter einduitspraak zou doen in het hoofdgeding, heeft dit, ongeacht of het rechtsmiddel slaagt, tot gevolg dat de thans geldende bewaringsmaatregel op deze grondslag niet kan voortduren. De rechtbank is evenwel niet in staat om einduitspraak te doen in het hoofdgeding, alvorens de gevraagde nadere duiding van het Unierecht te verkrijgen.

Van verweerder kan niet worden verlangd dat hij afziet van (handhaving van) de inbewaringstelling van verzoekers om internationale bescherming als dit noodzakelijk, proportioneel en evenredig wordt geacht en aan alle overige rechtmatigheidsvoorwaarden voor een inbewaringstelling wordt voldaan. Een aanhouding door de rechtbank van de procedure in het hoofdgeding (en alle andere verglijkbare procedures) in afwachting van de noodzakelijk geachte nadere duiding door het Hof van het Unierecht en het te wijzen arrest in procedures C-7/25 en C-8/25, heeft gevolgen voor de duur van de vrijheidsontneming van verzoeker (en alle andere in bewaring gestelde verzoekers om internationale bescherming van wie de asielmotieven met toepassing van het thans geldende nationale beleid niet geloofwaardig worden geacht) .

Ook deze omstandigheden brengen de rechtbank ertoe om in het hoofdgeding de prejudiciële vragen aan het Hof voor te leggen, die de rechtbank ook op 7 januari 2025 in procedures C-7/25 en C-8/25 heeft voorgelegd en te verzoeken om een gevoegde behandeling van deze vragen in de prejudiciële spoedprocedure.

De rechtbank wil het Hof conform artikel 107, tweede lid, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie in overweging geven om de gestelde prejudiciële vragen als volgt te beantwoorden:

I Artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, gelezen in samenhang met artikel 4, leden 1 tot en met 4, van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4 en 18 van het Handvest van de Grondrechten, dient aldus te worden uitgelegd dat de beslisautoriteit bij de beoordeling van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het verzoek om internationale bescherming moet samenwerken met de verzoeker en elk bewijsmiddel en element ter staving van dit verzoek moet betrekken bij het onderzoeken en beoordelen van de beschermingsbehoefte en indien de verzoeker zijn

verklaringen voldoende kan staven met bewijsmateriaal of indien de verzoeker voldoet aan de genoemde voorwaarden, zijn verklaringen geen nadere bevestiging behoeven en dus geloofwaardig zijn.

II Artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32, gelezen in samenhang met artikelen 4, 18, en 47 van het Handvest van de Grondrechten dient aldus te worden uitgelegd dat een nationale rechterlijke instantie van eerste aanleg die wordt aangezocht om de rechtmatigheid te toetsen van de ongegrondverklaring van een verzoek om internationale bescherming, verplicht is om *zo nodig ambtshalve* een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden te verrichten, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn 2011/95 op basis van de haar ter kennis gebrachte elementen van het dossier, zoals aangevuld of toegelicht na een procedure op tegenspraak.

Verzoek voeging op grond van artikel 54 van het Reglement voor de procesvoering

Deze rechtbank en zittingsplaats heeft op 7 januari 2025 gelijkluidende prejudiciële vragen aan het Hof gesteld in twee procedures die bij het Hof zijn geregistreerd onder C-7/25 en C-8/25. Het Hof heeft ten tijde van deze verwijzingsuitspraak nog niet beslist op het verzoek van de rechtbank in procedure C-8/25 tot voeging met procedure C-7/25. Het Hof heeft thans ook niet beslist op het verzoek van de rechtbank in procedure C-7/25 en C-8/25 tot behandeling van de prejudiciële vragen in de versnelde procedure (PPA) ex artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering.

De rechtbank verzoekt Het Hof thans om de onderhavige verwijzingsuitspraak op grond van artikel 54 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof wegens verknochtheid te voegen met de procedures C-7/25 en C-8/25 voor de schriftelijke of mondelinge behandeling en het eindarrest en deze drie procedures in de prejudiciële spoedprocedure (PPU) te behandelen.

Procesverloop

Verzoeker in het hoofdgeding (hierna: verzoeker) heeft in meerdere lidstaten een verzoek om internationale bescherming ingediend zonder tussentijds het grondgebied van de Unie te verlaten. Het meest recente verzoek om internationale bescherming heeft verzoeker op 16 juli 2024 ingediend in Nederland. Tussen Nederland en Italië is op 1 september 2024 een claimakkoord tot stand gekomen. Verweerder heeft op 16 oktober 2024 het claimverzoek aan Italië ingetrokken en aan verzoeker medegedeeld zijn verzoek om internationale bescherming inhoudelijk te zullen behandelen.

Verzoeker is, aansluitend op een strafrechtelijke detentie met een duur van nagenoeg vier maanden, op 14 november 2024 in vreemdelingenbewaring gesteld op grond van artikel 59b, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vreemdelingenwet 2000, welke bepaling de implementatie is van artikel 8, derde lid, aanhef en onder a, van richtlijn 2013/33. De rechtbank heeft in uitspraken van 24 december 2024 en van 30 januari 2025 geoordeeld dat de oplegging en voortduring van de bewaringsmaatregel rechtmatig is. De rechtmatigheid van de verdere voortduring van de maatregel ligt niet ter toetsing voor in het hoofdgeding.

Verweerder heeft het verzoek om internationale bescherming op 11 december 2024 afgewezen als kennelijk ongegrond1 en tevens bepaald dat verzoeker geen verblijfsvergunning op andere gronden krijgt. Dit besluit omvat een terugkeerbesluit, waarin Algerije en Marokko als landen van bestemming zijn geduid. Omdat geen termijn voor vrijwillig vertrek is bepaald, is aan verzoeker een inreisverbod met een duur van twee jaar opgelegd. In het besluit is tevens medegedeeld dat de maatregel van vreemdelingenbewaring wordt verlengd omdat er nog onderzoek nodig is naar de identiteit en nationaliteit van verzoeker. In het besluit is ook medegedeeld dat verzoeker vanwege het terugkeerbesluit wordt gesignaleerd in het Schengen Informatie Systeem.

Verzoeker heeft tegen dit besluit beroep ingesteld bij de rechtbank en een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend. Verweerder heeft de rechtbank verzocht om de procedure van verzoeker met voorrang te behandelen vanwege de inbewaringstelling.

De rechtbank heeft partijen gewezen op de prejudiciële vragen die de rechtbank op 7 januari 2025 aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) heeft voorgelegd2 en heeft partijen medegedeeld dat de beantwoording van die vragen ook relevant is voor het hoofdgeding en dat de rechtbank daarom voornemens is om het hoofdgeding aan te houden. Verweerder heeft op 11 februari 2025 op een vraag van de rechtbank aangegeven in te stemmen met een verzoek van de rechtbank aan het Hof om dezelfde prejudiciële vragen in de prejudiciële spoedprocedure (PPU) te behandelen.

Bij bericht van 12 februari 2025 heeft de rechtbank partijen medegedeeld dat de rechtbank, mede gelet op het standpunt van verweerder, zich tot het Hof zal wenden om in het hoofdgeding prejudiciële vragen voor te leggen en daarbij zal verzoeken om behandeling in de prejudiciële spoedprocedure (PPU) en zal verzoeken om voeging met procedures C-7/25 en C-8/25. De rechtbank heeft partijen medegedeeld de zitting in het hoofdgeding te agenderen nadat het Hof de vragen heeft beantwoord.

Overwegingen

Inzet van het hoofdgeding en standpunten van partijen

1. Verzoeker heeft aan zijn verzoek om internationale bescherming ten grondslag gelegd dat hij een homoseksuele geaardheid heeft en dat er overigens veel armoede is in zijn land van herkomst en een gebrek aan medische zorg en veiligheid. Verzoeker heeft verklaard zich vanaf zijn veertiende levensjaar te realiseren dat hij homoseksueel is en dat hij vanwege zijn homoseksuele geaardheid door de politie en anderen is mishandeld en hier littekens aan over heeft gehouden. Verzoeker heeft tijdens zijn gehoor over zijn asielmotieven enkele littekens op zijn hoofd getoond. Verzoeker stelt de Algerijnse nationaliteit te hebben en vreest bij terugkeer naar Algerije te worden aangehouden in verband met zijn illegale uitreis en vervolgens een gevangenisstraf te krijgen omdat hij homoseksueel is. Verzoeker heeft ook verklaard dat er een oproep naar zijn voormalige adres in Algerije is gestuurd om voor de rechter te verschijnen in verband met zijn homoseksuele geaardheid en dat hij dit heeft vernomen van zijn familie. Zijn familie is op de hoogte van zijn homoseksuele geaardheid omdat hij door de politie is opgepakt nadat hij werd betrapt bij het intiem zijn met een man. Verzoeker heeft verklaard in Nederland sinds 2021 een relatie te hebben met een man en het COC3 in Amsterdam te hebben bezocht. Hij heeft ook verklaard voornemens te zijn geweest naar een feest voor LHBTI in Amsterdam te gaan, maar dit uiteindelijk niet heeft gedaan omdat hij in strafrechtelijke detentie is geplaatst.

2. Verweerder heeft per 1 juli 2024 zijn beleid over de beoordeling van de geloofwaardigheid van de feiten en omstandigheden die aan een verzoek om internationale bescherming ten grondslag liggen gewijzigd en heeft de wijze waarop dit beleid wordt toegepast toegelicht in "Werkinstructie WI 2024/6 Geloofwaardigheidsbeoordeling (asiel) (hierna: WI 2024/6)"4. Verweerder heeft in zijn besluit in het hoofdgeding WI 2024/6 niet uitdrukkelijk benoemd, maar deze nieuwe werkwijze in het hoofdgeding wel toegepast en de geloofwaardigheid van de asielmotieven op grond van zijn nieuwe beleid beoordeeld.

3. Verweerder heeft in het voornemen tot het besluit toegelicht dat het verzoek om internationale bescherming als volgt wordt beoordeeld:

()

"*Eerst bepaalt de IND*5 *uit welke asielmotieven uw asielrelaas bestaat. Het asielrelaas is uw uitleg waarom u asiel hebt aangevraagd. De asielmotieven vormen samen de kern van het asielrelaas. Ze bestaan uit feiten en omstandigheden die volgen uit uw verklaringen en documenten. De IND beoordeelt uw persoonsgegevens ook als een asielmotief.*

Daarna beoordeelt de IND of de asielmotieven geloofwaardig zijn. Dit volgt uit paragraaf C1/4.4 van de Vreemdelingencirculaire (Vc). De IND geeft hierbij eerst een oordeel over uw documenten. Deze moeten uw asielmotieven volledig onderbouwen. Het moet gaan om originele en objectieve documenten die controleerbaar zijn. Als u zulke documenten niet hebt dan beoordeelt de IND of uw verklaringen uw asielmotieven alsnog geloofwaardig maken. De voorwaarden hiervoor staan in artikel 31, zesde lid, Vw.

Als laatste beoordeelt de IND of de geloofwaardige asielmotieven reden zijn om u een verblijfsvergunning asiel te geven. Is een asielmotief ongeloofwaardig maar zijn er wel geloofwaardige feiten en omstandigheden? Dan neemt de IND deze feiten en omstandigheden ook mee in de beoordeling.

De IND beoordeelt of u een vluchteling bent zoals bedoeld in het Vluchtelingenverdrag (zoals uitgelegd in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, Vw).

Ook beoordeelt de IND of u bij terugkeer een reëel risico op ernstige schade loopt (zoals uitgelegd in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, Vw). Als laatste beoordeelt de IND of u een gezinslid bent van een persoon met een asielvergunning in Nederland (zoals uitgelegd in artikel 29, tweede lid, Vw)."

()

4. Verweerder heeft in het asielrelaas van verzoeker enerzijds de gestelde identiteit, nationaliteit en herkomst, en anderzijds de gestelde homoseksuele geaardheid als asielmotieven geduid. Verweerder acht beide asielmotieven ongeloofwaardig. Verweerder heeft allereerst vastgesteld dat verzoeker geen documenten heeft overgelegd en heeft vervolgens ten aanzien van beide asielmotieven geoordeeld dat verzoeker niet voldoet aan alle voorwaarden zoals ze zijn opgesomd in artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000, welke voorwaarden overeenkomen met de voorwaarden in artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95. Ten aanzien van de gestelde de gestelde identiteit, nationaliteit en herkomst, heeft verweerder overwogen dat verzoeker niet voldoet aan voorwaarden a, b, c, en e van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000. Ten aanzien van de gestelde homoseksuele geaardheid heeft verweerder overwogen dat verzoeker niet voldoet aan voorwaarden c en e van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000.

5. Verzoeker betwist het ongeloofwaardig achten van zijn homoseksuele geaardheid en stelt zich op het standpunt dat hij consistent en voldoende concreet heeft verklaard over zijn bewustwordingsproces en persoonlijke gevoelens. Indien verweerder zich op het standpunt stelt dat zijn verklaringen onvoldoende

zijn om zijn homoseksuele geaardheid aannemelijk te achten, had verweerder meer vragen moeten stellen in het gehoor. Verzoeker heeft voorts aangevoerd dat hij het moeilijk vindt om over dit onderwerp te spreken en hij bovendien mentaal in de war was. Verzoeker stelt dat indien hij dient terug te keren naar zijn land van herkomst, hij zal worden blootgesteld aan een risico op schending van artikel 3 van het EVRM.

6. Gelet op de motivering van de beslissing op het verzoek om internationale bescherming van verzoeker, rijst in het hoofdgeding de vraag of de wijze waarop verweerder heeft onderzocht en beoordeeld of verzoeker bescherming behoeft, zoals neergelegd in paragraaf C1/4.3 van de Vreemdelingencirculaire 2000 en zoals toegelicht in WI 2024/6), verenigbaar is met het Unierecht en de nadere precisering hiervan die het Hof reeds in eerdere arresten heeft gegeven.

7. In het hoofdgeding rijst tevens de vraag of de verplichting voor de rechterlijke autoriteit om een daadwerkelijk rechtsmiddel te bieden, ook de verplichting omvat dat de rechterlijke autoriteit in eerste aanleg zo nodig ambtshalve nagaat of verweerder in samenwerking met verzoeker alle relevante elementen heeft verzameld, onderzocht en betrokken bij de beoordeling van zijn verzoek om internationale bescherming en dus zo nodig ambtshalve nagaat of het beginsel van non-refoulement wordt geëerbiedigd. Het Hof heeft in het arrest van 17 oktober 2024 in de zaak Ararat6 overwogen dat het bestaan van de verplichting van de nationale rechter om, in voorkomend geval ambtshalve, toe te zien op de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement, op dezelfde wijze in het kader van een procedure inzake internationale bescherming geldt als in het kader van een procedure als die in dat hoofdgeding, die was ingeleid met een aanvraag voor een verblijfsvergunning naar nationaal recht en waar de rechterlijke autoriteit was aangezocht om de rechtmatigheid van het terugkeerbesluit dat deel uitmaakte van het besluit op die aanvraag te controleren. Voor zover de rechtbank kan nagaan heeft het Hof evenwel niet eerder uitdrukkelijk bij de uitlegging van artikel 46 van richtlijn 2013/32 gepreciseerd dat het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel, ook inhoudt dat de rechterlijke autoriteit verplicht is het voorgeschreven volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als de juridische gronden, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte om internationale bescherming, zo nodig ambtshalve te verrichten. De rechtbank acht het noodzakelijk, gelet op het absolute karakter van het refoulementverbod enerzijds en gelet op de nationale rechtspraktijk anderzijds, hierover nadere verduidelijking te verkrijgen omdat er geen enkele twijfel mag bestaan over de omvang van de rechterlijke verplichting om te waarborgen dat de naleving van het refoulementbeginsel te allen tijde en ten volle is verzekerd.

8. De rechtbank legt twee prejudiciële vragen voor die in het hoofdgeding opkomen en waarvan de rechtbank de beantwoording noodzakelijk acht om uitspraak te kunnen doen in het hoofdgeding. Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 4 van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, en artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4, 18 en 47 van het Handvest van de Grondrechten.

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie

Artikel 4 van het Handvest bepaalt het navolgende:

Het verbod van folteringen en van onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen

Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.

Artikel 18 van het Handvest bepaalt het navolgende:

Het recht op asiel

Het recht op asiel is gegarandeerd met inachtneming van de voorschriften van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en het Protocol van 31 januari 1967 betreffende de status van vluchtelingen, en overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna de Verdragen" genoemd).

Artikel 19, tweede lid, van het Handvest bepaalt het navolgende:

Bescherming bij verwijdering, uitzetting en uitlevering

2. Niemand mag worden verwijderd of uitgezet naar, dan wel worden uitgeleverd aan een staat waar een ernstig risico bestaat dat hij aan de doodstraf, aan folteringen of aan andere onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen wordt onderworpen.

Artikel 47 van het Handvest bepaalt onder meer het navolgende:

Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht

Eenieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden, heeft recht op een doeltreffende voorziening in rechte, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.

()

Artikel 52, derde lid, van het Handvest bepaalt het navolgende:

Reikwijdte en uitlegging van de gewaarborgde rechten en beginselen

()

Voor zover dit Handvest rechten bevat die corresponderen met rechten welke zijn gegarandeerd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, zijn de inhoud en reikwijdte ervan dezelfde als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend. Deze bepaling verhindert niet dat het recht van de Unie een ruimere bescherming biedt.

()

Richtlijn 2011/95 7

De overwegingen 4, 12 en 16 van richtlijn 2011/95 luiden als volgt:

(4) Het Verdrag van Genève en het protocol vormen de hoeksteen van het internationale rechtsstelsel ter bescherming van vluchtelingen.

(12) Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken.

(16) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name erkend zijn in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. In het bijzonder tracht deze richtlijn de menselijke waardigheid en het recht op asiel van asielzoekers en hun begeleidende familieleden ten volle

te eerbiedigen en de toepassing van de artikelen 1, 7, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 en 35 van dat handvest te bevorderen, en dient derhalve dienovereenkomstig te worden toegepast.

Artikel 4 van richtlijn 2011/95 bepaalt het navolgende:

Beoordeling van feiten en omstandigheden

1. De lidstaten mogen van de verzoeker verlangen dat hij alle elementen ter staving van het verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk indient. De lidstaat heeft tot

taak om de relevante elementen van het verzoek in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

2. De in lid 1 bedoelde elementen bestaan in de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie in het bezit van de verzoeker over zijn leeftijd, achtergrond, ook die van relevante familieleden, identiteit, nationaliteit(en), land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumenten en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.

3. De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis en houdt onder meer rekening met:

a. *a) alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast;*

b) de door de verzoeker afgelegde verklaring en overgelegde documenten, samen met informatie over de vraag of de verzoeker aan vervolging of andere ernstige schade blootgesteld is dan wel blootgesteld zou kunnen worden;

c) de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, waartoe factoren behoren zoals achtergrond, geslacht en leeftijd, teneinde te beoordelen of op basis van de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, met vervolging of ernstige schade overeenkomen;

d) de vraag of zijn activiteiten, sedert hij zijn land heeft verlaten, uitsluitend ten doel hadden de nodige voorwaarden te scheppen om een verzoek om internationale bescherming te

kunnen indienen, teneinde na te gaan of de betrokkene, in geval van terugkeer naar dat land, door die activiteiten aan vervolging of ernstige schade zou worden blootgesteld;

e) de vraag of in redelijkheid kan worden verwacht dat de verzoeker zich onder de bescherming kan stellen van een ander land waar hij zich op zijn staatsburgerschap kan beroepen.

4. Het feit dat de verzoeker in het verleden reeds is blootgesteld aan vervolging of aan ernstige schade, of dat hij rechtstreeks is bedreigd met dergelijke vervolging of dergelijke

schade, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is en het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan

te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen.

5. Wanneer lidstaten het beginsel toepassen, volgens welk het de taak van de verzoeker is zijn verzoek om internationale bescherming te staven, wordt de verzoeker ondanks het eventuele ontbreken van bewijsmateriaal voor een aantal van de verklaringen van de verzoeker, geloofwaardig geacht en wordt hem het voordeel van de twijfel gegund, wanneer aan de volgende voorwaarden voldaan is:

a. *a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*

b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn overgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere relevante elementen;

c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn

verzoek;

d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, tenzij hij goede redenen kan aanvoeren waarom hij dit heeft nagelaten, en

e) vast is komen te staan dat de verzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.

Richtlijn 2013/32 8

De overwegingen 10 en 11 van richtlijn 2013/32 luiden als volgt:

(10) Bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn moeten de lidstaten rekening houden met de door het EASO ontwikkelde relevante richtsnoeren.

(11) Met het oog op het garanderen van een grondige en doeltreffende beoordeling van de behoefte aan internationale bescherming van verzoekers in de zin van Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming moet het rechtskader van de Unie betreffende procedures voor het verlenen en intrekken van internationale bescherming gebaseerd zijn op het begrip een eenheidsprocedure voor asiel".

Artikel 10 van Richtlijn 2013/32 bepaalt onder meer het navolgende:

Vereisten voor de behandeling van verzoeken

1. De lidstaten zorgen ervoor dat verzoeken om internationale bescherming niet worden afgewezen of van behandeling worden uitgesloten louter op grond van het feit dat zij niet zo snel mogelijk zijn gedaan.

()

3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat:

()

b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;

()

Artikel 46 van Richtlijn 2013/32 bepaalt onder meer het navolgende:

Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel

1. De lidstaten zorgen ervoor dat voor verzoekers een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie openstaat tegen:

a. *a) een beslissing die inzake hun verzoek om internationale bescherming is gegeven, met inbegrip van een beslissing:*

i. *i) om een verzoek als ongegrond te beschouwen met betrekking tot de vluchtelingenstatus en/of de subsidiairebeschermingsstatus;*

()

3. Teneinde aan lid 1 te voldoen, zorgen de lidstaten ervoor dat een daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden omvat, met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig Richtlijn 2011/95/EU, zulks ten minste in beroepsprocedures voor een rechterlijke instantie van eerste aanleg.

()

Nederlands recht en beleid

Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt het navolgende:

1 De bestuursrechter doet uitspraak op de grondslag van het beroepschrift, de overgelegde stukken, het verhandelde tijdens het vooronderzoek en het onderzoek ter zitting.

2 De bestuursrechter vult ambtshalve de rechtsgronden aan.

3 De bestuursrechter kan ambtshalve de feiten aanvullen.

Vreemdelingenwet 2000

Artikel 31 van de Vreemdelingenwet 2000 bepaalt onder meer het navolgende:

1 Een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 wordt afgewezen als ongegrond in de zin van artikel 32, eerste lid, van de Procedurerichtlijn, indien de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn aanvraag is gegrond op omstandigheden die, hetzij op zichzelf, hetzij in verband met andere feiten, een rechtsgrond voor verlening vormen.

2 De vreemdeling brengt alle elementen ter staving van zijn aanvraag zo spoedig mogelijk naar voren. Onze Minister beoordeelt in samenwerking met de vreemdeling de relevante elementen.

3 De elementen, bedoeld in het tweede lid, omvatten de verklaringen van de vreemdeling en alle relevante documentatie in het bezit van de vreemdeling.

4 Bij de beoordeling van de aanvraag wordt onder meer rekening gehouden met:

a. alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake de aanvraag wordt genomen, met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast;

b. de door de vreemdeling afgelegde verklaring en overgelegde documenten, samen met informatie over de vraag of de vreemdeling aan vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of ernstige schade als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder b, blootgesteld is dan wel blootgesteld zou kunnen worden;

c. de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling, waartoe factoren behoren als achtergrond, geslacht en leeftijd, teneinde te beoordelen of op basis van de persoonlijke

omstandigheden van de vreemdeling, de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, met vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of ernstige schade als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder b, overeenkomen;

d. de vraag of zijn activiteiten, sinds hij zijn land van herkomst of een land van eerder verblijf heeft verlaten, uitsluitend ten doel hadden de nodige voorwaarden te scheppen om een verzoek om internationale bescherming te kunnen indienen, teneinde na te gaan of de vreemdeling, in geval van terugkeer naar dat land, door die activiteiten aan vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of ernstige schade als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder b, zou worden blootgesteld;

e. de vraag of in redelijkheid kan worden verwacht dat de vreemdeling zich onder de bescherming kan stellen van een ander land waar hij zich op zijn nationaliteit kan beroepen.

5 Het feit dat de vreemdeling in het verleden reeds is blootgesteld aan vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of ernstige schade als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder b, of dat hij hiermee rechtstreeks is bedreigd, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees van de vreemdeling voor die vervolging gegrond is en het risico op die ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of die ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen.

6 Indien de vreemdeling zijn verklaringen of een deel van zijn verklaringen niet met documenten kan onderbouwen, worden deze verklaringen geloofwaardig geacht en wordt de vreemdeling het voordeel van de twijfel gegund, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

a.de vreemdeling heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn aanvraag te staven;

b. alle relevante elementen waarover de vreemdeling beschikt, zijn overgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere relevante elementen;

c. de verklaringen van de vreemdeling zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn aanvraag;

d. de vreemdeling heeft zijn aanvraag zo spoedig mogelijk ingediend, tenzij hij goede redenen kan aanvoeren waarom hij dit heeft nagelaten; en

e .vast is komen te staan dat de vreemdeling in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.

()

Vreemdelingencirculaire 2000, zoals gewijzigd op 13 juni 20249

In paragraaf C1/4.2.3 van de Vreemdelingencirculaire 2000 is onder meer het navolgende opgenomen:

Een asielmotief is een onderwerp of verhaallijn in het asielrelaas van een vreemdeling dat verband houdt met of relevant is bij de beoordeling of iemand te vrezen heeft voor vervolging of ernstige schade. Hieronder vallen de feiten en omstandigheden die voor de vreemdeling reden vormen voor het aanvragen van bescherming. De IND beoordeelt enkel de feiten en omstandigheden die betrekking hebben op de gestelde vervolging door autoriteiten of derden, of de feiten en omstandigheden in het verhaal die kunnen wijzen op ernstige schade. De IND betrekt daarom alleen de verklaringen en documenten die hiermee verband houden (zowel in het voordeel als in het nadeel).

Feiten en omstandigheden kunnen zien op gebeurtenissen en op gedragingen. De aangevoerde feiten en omstandigheden kunnen zich in het land van herkomst al voor het vertrek hebben voorgedaan, maar ook na het vertrek van de vreemdeling uit het land van herkomst. Onder gestelde gebeurtenissen worden ook de veronderstellingen van de vreemdeling verstaan. Onder veronderstellingen verstaat de IND aannames van de vreemdeling die deel uitmaken van de door hem gestelde gebeurtenissen in het verleden.

Een asielverzoek kan gebaseerd zijn op meerdere asielmotieven die los van elkaar staan. Het is echter ook mogelijk dat deze asielmotieven tot op zekere hoogte op elkaar doorwerken of met elkaar samenhangen.

()

In paragraaf C1/4.3 van de Vreemdelingencirculaire 2000 is onder meer het navolgende opgenomen:

Beoordeling van de geloofwaardigheid

()

Asielmotief

Nadat de IND het asielmotief heeft vastgesteld, beoordeelt de IND de geloofwaardigheid van dat asielmotief. Het onderzoek richt zich daarbij op feiten en omstandigheden.

Bij de vaststelling van de geloofwaardigheid van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het asielmotief beoordeelt de IND steeds of het asielmotief:

voldoende is onderbouwd met bewijsmateriaal; of

geloofwaardig geacht kan worden op grond van de geloofwaardigheidstoets die volgt uit artikel 31, zesde lid, Vw.

()

4.3.1. Het onderzoek naar documenten

De IND onderzoekt eerst of de vreemdeling het asielmotief voldoende heeft onderbouwd met bewijsmateriaal. Het gaat hierbij om objectieve documenten, die authentiek zijn en waarvan de echtheid kan worden vastgesteld en die bevestigen wat de vreemdeling heeft verklaard. Ook kan het gaan om objectieve, openbare bronnen die de verklaringen van de vreemdeling bevestigen.

()

4.3.2. Geen of onvoldoende onderbouwing asielmotief met documenten

Als de vreemdeling zijn asielmotief niet of onvoldoende heeft onderbouwd met bewijsmateriaal, dan kan de IND de feiten en omstandigheden die aan het asielmotief ten grondslag zijn gelegd (alsnog) als geloofwaardig aanmerken, als de vreemdeling voldoet aan de volgende vijf cumulatief geformuleerde voorwaarden van artikel 31, zesde lid, Vw:

()

4.3.2.6. Eindconclusie geloofwaardigheidsbeoordeling

Aan het eind van de beoordeling van de verschillende feiten en omstandigheden trekt de IND een conclusie ten aanzien van de geloofwaardigheid per asielmotief. Als het asielmotief onvoldoende is onderbouwd met bewijsmateriaal en de vreemdeling voldoet niet aan alle voorwaarden uit artikel 31, zesde lid, Vw, is het asielmotief niet geloofwaardig. De IND geeft gemotiveerd aan waarom het asielmotief niet geloofwaardig wordt geacht.

()

Rechtsvragen en overwegingen

I Onderzoeken en beoordelen van een verzoek om internationale bescherming

9. De eerste prejudiciële vraag die de rechtbank voorlegt betreft de uitlegging van artikel 4 van richtlijn 2011/95 en meer in het bijzonder het vijfde lid van deze bepaling. De rechtbank stelt in dit verband

allereerst vast dat de Nederlandse taalversie van deze bepaling niet overeenkomt met onder meer de Engelse, Franse en Duitse taalversie. Het Hof heeft in haar arrest van 6 oktober 1982 in de zaak Srl CILFIT10 geduid dat de verschillende taalversies van de teksten van gemeenschapsrecht gelijkelijk authentiek zijn en dat de uitlegging van een bepaling van gemeenschapsrecht dan ook een vergelijking van de verschillende taalversies vereist.

10. De rechtbank overweegt dat artikel 31, zesde lid, van de Nederlandse vreemdelingenwet 2000, waarin artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 is geïmplementeerd, geen aan de Nederlandse taalversie van artikel 4, vijfde lid, van 2011/95 identieke bewoordingen gebruikt. De Nederlandse vreemdelingenwet beschrijft in deze bepaling de situatie dat de verzoeker zijn verklaringen of deel van zijn verklaringen niet met *documenten* kan onderbouwen, terwijl in artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 de situatie wordt beschreven dat *bewijsmateriaal* voor een aantal van de verklaringen van de verzoeker ontbreekt. Hoewel het Unierecht de primaire rechtsbron is, wordt na de omzetting van richtlijn 2011/95, de nationale vreemdelingenwet als uitgangspunt gehanteerd voor het formuleren van (nationaal) beleid en voor het beoordelen van verzoeken om internationale bescherming. De rechtbank acht het reeds daarom noodzakelijk een nadere precisering van het Hof te verkrijgen over de wijze waarop artikel 4 van richtlijn 2011/95 en meer in het bijzonder het vijfde lid van deze bepaling, moet worden uitgelegd en toegepast.

De rechtbank wijst er voor de volledigheid en ter voorlichting van het Hof op dat artikel 31 van de Nederlandse vreemdelingenwet niet is gewijzigd per 1 juli 2024.

11. De rechtbank overweegt voorts dat verweerder tot 1 juli 2024 een zogenoemde "integrale geloofwaardigheidsbeoordeling" verrichtte om de beschermingsbehoefte van verzoekers om internationale bescherming te onderzoeken en te beoordelen. In Werkinstructie 2014/10, die is toegepast van 1 januari 2015 tot 1 juli 2024 en ter toelichting van het toen geldende beleid11 diende, is toegelicht dat "als algemene richtlijn van de geloofwaardigheidsbeoordeling in het geval sprake is van onvoldoende onderbouwing, de bepalingen uit artikel 4, lid 5, van de Kwalificatierichtlijn gelden ()" en "Dit artikel houdt rekening met de omstandigheid dat van een asielzoeker doorgaans niet verwacht kan worden dat hij zijn relaas volledig met bewijsmateriaal staaft en biedt aanknopingspunten waarmee, bij gebrek aan dat bewijsmateriaal, in de geloofwaardigheidsbeoordeling rekening kan worden gehouden.". Tevens is toegelicht dat het "overigens niet de bedoeling is dat de -cumulatief geformuleerde- opsomming van vijf punten () als een checklist wordt gehanteerd. In Werkinstructie 2014/10 is op dit punt het navolgende overwogen:

()

Het is van belang om de intentie achter dit artikel in ogenschouw te nemen:

het relaas van de asielzoeker kan geloofwaardig worden geacht - aan de hand van de interne en externe geloofwaardigheidsindicatoren (waarin de omstandigheden uit artikel 3.35, derde lid, VV 12 *ook terugkomen) en rekening houdend met de persoon van de asielzoeker - ondanks de omstandigheid dat hij niet alle elementen van zijn verzoek met bewijsmateriaal heeft kunnen staven. Het voordeel van de twijfel is dan van toepassing.*

()

12. Verweerder heeft zoals gezegd zijn beleid met het eerdergenoemde besluit van 13 juni 2024 aangepast en past sinds 1 juli 2024 het in de gewijzigde Vreemdelingencirculaire opgenomen beleid toe om de beschermingsbehoefte van verzoekers om internationale bescherming te onderzoeken en te beoordelen. De rechtbank ziet zich in het hoofdgeding voor de vraag gesteld of met deze aldus geüniformeerde wijze van beoordelen van een verzoek om internationale bescherming nog wordt voldaan aan de minimumvereisten die het Unierecht stelt.

13. In de Nederlandse taalversie van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, is bepaald dat de verzoeker ondanks het eventuele ontbreken van bewijsmateriaal voor een aantal van zijn verklaringen, geloofwaardig wordt geacht wanneer aan de in die bepaling genoemde voorwaarden is voldaan. In artikel 31 van de Nederlandse vreemdelingenwet is benoemd dat wordt beoordeeld of aan de (gelijkluidende) voorwaarden

van het zesde lid van dit artikel is voldaan indien de verzoeker zijn verklaringen of een deel van zijn verklaringen niet met documenten kan onderbouwen. Het huidige beleid dat op grond van deze bepaling is gevormd, beschrijft de situatie dat wordt beoordeeld of het asielmotief voldoende is onderbouwd met bewijsmateriaal. "Het gaat hierbij om objectieve documenten, die authentiek zijn en waarvan de echtheid kan worden vastgesteld en die bevestigen wat de vreemdeling heeft verklaard. Ook kan het gaan om objectieve, openbare bronnen die de verklaringen van de vreemdeling bevestigen."(aldus C1/4.3.1 onder het kopje het onderzoek naar documenten). De rechtbank merkt op dat in de huidige nationale rechtspraktijk de terminologie geloofwaardigheid van een of meerdere "asielmotieven" wordt gehanteerd en dat dit ziet op de verklaringen die verzoeker heeft afgelegd om zijn verzoek om internationale bescherming te staven13.

14. De rechtbank stelt vast dat het begrip "bewijsmateriaal" uit de Nederlandse taalversie van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 een aanzienlijk ruimere betekenis heeft dan het in het beleid gehanteerde begrip bewijsmateriaal" of "documenten". Documenten kunnen weliswaar als bewijsmateriaal van verklaringen dienen, maar er zijn talloze andere bewijsmiddelen die ook de verklaringen van een verzoeker en daarmee zijn verzoek om internationale bescherming kunnen staven. Bewijsmateriaal in de zin van de richtlijn kan immers bestaan uit alle in artikel 4, tweede lid, van richtlijn 2011/95 genoemde elementen en uit alle overige door verweerder in samenwerking met de verzoeker verzamelde elementen. De rechtbank wijst, zonder een uitputtende opsomming te beogen, ook op de bewijswaarde van medische bevindingen, taalanalyses, landeninformatie, getuigenverklaringen, eerdere vervolging of eerder toegebrachte schade of bedreiging hiermee.

15. Voor zover het erop lijkt dat het beleid ruimer is geformuleerd dan de Nederlandse vreemdelingenwet omdat in het beleid de term "bewijsmateriaal" en niet de term "documenten" wordt gehanteerd, wijst de rechtbank op het navolgende.

16. In paragraaf C1/4.3.1 van Vreemdelingencirculaire 2000 is bepaald dat eerst wordt onderzocht of de vreemdeling het asielmotief voldoende heeft onderbouwd met bewijsmateriaal en dat het hierbij dus gaat om "objectieve documenten, die authentiek zijn en waarvan de echtheid kan worden vastgesteld en die bevestigen wat de vreemdeling heeft verklaard en dat het ook kan gaan om objectieve, openbare bronnen die de verklaringen van de vreemdeling bevestigen". Voorts is in deze paragraaf van het beleid het navolgende bepaald:

()

"Als blijkt dat de objectieve documenten kunnen worden geaccepteerd als volledige onderbouwing van het asielmotief en er geen sprake is van contra-indicaties, dan heeft de vreemdeling het asielmotief aannemelijk gemaakt en kan het asielmotief waarop deze documenten zien geloofwaardig worden geacht. Als de vreemdeling een asielmotief niet of onvoldoende heeft onderbouwd met bewijsmateriaal, dan past de IND de geloofwaardigheidstoets als bedoeld in artikel 31, zesde lid, Vw toe. Op deze manier houdt de IND rekening met de omstandigheid dat van een vreemdeling niet altijd verwacht kan worden dat hij zijn asielmotief volledig met bewijsmateriaal staaft.

4.3.2. Geen of onvoldoende onderbouwing asielmotief met documenten

Als de vreemdeling zijn asielmotief niet of onvoldoende heeft onderbouwd met bewijsmateriaal, dan kan de IND de feiten en omstandigheden die aan het asielmotief ten grondslag zijn gelegd (alsnog) als geloofwaardig aanmerken, als de vreemdeling voldoet aan de volgende vijf cumulatief geformuleerde voorwaarden van artikel 31, zesde lid, Vw ()

4.3.2.6. Eindconclusie geloofwaardigheidsbeoordeling

Aan het eind van de beoordeling van de verschillende feiten en omstandigheden trekt de IND een conclusie ten aanzien van de geloofwaardigheid per asielmotief. Als het asielmotief onvoldoende is onderbouwd met bewijsmateriaal en de vreemdeling voldoet niet aan alle voorwaarden uit artikel 31, zesde lid, Vw, is het asielmotief niet geloofwaardig.

()

17. In WI 2024/6 is dit beleid en de wijze waarop dit beleid zal worden toegepast nader toegelicht. Ook in deze werkinstructie is benoemd dat bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van het asielmotief wordt beoordeeld of "het asielrelaas voldoende is onderbouwd met objectieve bewijsstukken of dat het asielrelaas geloofwaardig geacht kan worden op grond van de toets uit artikel 31, zes lid, van de Vreemdelingenwet". In deze werkinstructie is tevens benoemd dat "als de vreemdeling ongeacht de reden- een asielmotief niet of onvoldoende kan onderbouwen met objectieve bewijsmiddelen, de IND de geloofwaardigheidstoets toepast om tot een oordeel te komen ten aanzien van de geloofwaardigheid" en dat in die situatie, "het asielmotief geloofwaardig kan worden geacht als de vreemdeling voldoet aan vijf cumulatief geformuleerde- voorwaarden." Verweerder past deze voorwaarden blijkens de werkinstructie aldus toe, dat aan alle vijf voorwaarden moet worden voldaan voordat het asielmotief geloofwaardig wordt geacht. Dit betekent dat indien aan één of meerdere voorwaarden niet wordt voldaan, het asielmotief niet geloofwaardig *kan* worden geacht. Indien dit het geval is, vindt er geen nader onderzoek plaats van of naar de overige elementen zoals benoemd in artikel 4, tweede lid, van richtlijn 2011/95. Verweerder volstaat na "de toets aan de voorwaarden" met het beoordelen of internationale bescherming moet worden verleend op grond van asielmotieven die (wel) geloofwaardig zijn bevonden.

18. De beoordeling die verweerder van het verzoek om internationale bescherming verricht bestaat derhalve uit de vaststelling van de asielmotieven, de vaststelling of deze asielmotieven volledig met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen zijn onderbouwd en zo niet, of de verzoeker aan alle in artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000 (die identiek zijn aan artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95) genoemde voorwaarden voldoet. De rechtbank merkt hierbij op dat de wijze waarop het beleid is geformuleerd geen ruimte biedt voor een andere, of ruimere uitleg of minder strikte toepassing van dit beleid.14 De rechtbank kan op grond van de tekst van het beleid niet vaststellen dat ook al het overige bewijsmateriaal in de zin van de richtlijn bij het onderzoeken van de beschermingsbehoefte wordt betrokken in het licht van de vraag of dit bewijsmateriaal die beschermingsbehoefte en de verklaringen van de verzoeker (in enige mate) kunnen staven. De rechtbank benadrukt daarbij dat de vijf voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000 niet zien op de bewijswaarde van al het bewijsmateriaal en de bewijswaarde van alle elementen die het verzoek om internationale bescherming kunnen staven. De rechtbank overweegt ook dat verweerder de fase van het vaststellen van de feitelijke omstandigheden die bewijzen tot staving van het verzoek kunnen vormen uitsluitend baseert op artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95. Door deze wijze van beoordelen hebben de leden 1 tot en met 4 van deze bepaling geen kenbare plaats bij de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming en dreigen daardoor zinledig te worden. Er is in dat geval geen sprake van het deugdelijk onderzoek dat artikel 10, derde lid onder b, van richtlijn 2013/32 vereist.

19. In artikel 10, eerste lid, van richtlijn 2013/32 is overigens expliciet bepaald dat de lidstaten ervoor zorgen dat verzoeken om internationale bescherming niet worden afgewezen of van behandeling worden uitgesloten louter op grond van het feit dat zij niet zo snel mogelijk zijn gedaan. De wijze waarop verweerder thans artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 toepast, sluit evenwel niet uit dat indien de verzoeker zijn asielmotief niet volledig kan staven met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen, en hij zijn verzoek om internationale bescherming niet zo spoedig mogelijk heeft ingediend en verweerder dit niet verschoonbaar acht, verweerder het verzoek om internationale bescherming als ongegrond afwijst omdat hij op grond van zijn beleid de verklaringen van de verzoeker niet geloofwaardig acht. Reeds hierdoor lijkt de op de Vreemdelingenwet 2000 en het gewijzigde beleid gebaseerde nieuwe werkwijze van de beoordeling van de geloofwaardigheid van de verklaringen die een verzoeker om internationale bescherming aflegt, niet verenigbaar met het Unierecht.

20. De vraag die in dit verband opkomt en die de kern van de eerste prejudiciële vraag vormt, is of deze wijze van beoordelen van een verzoek om internationale bescherming, de krachtens het Unierecht op verweerder rustende samenwerkingsplicht, de onderzoeksplicht en de verplichting om de gestelde beschermingsbehoefte met oplettendheid en voorzichtigheid te onderzoeken en te beoordelen, niet zodanig uitholt, dat deze werkwijze onverenigbaar moet worden geacht met het Unierecht en de precisering die het Hof reeds heeft gegeven van de bepalingen waarvan de rechtbank thans een nadere uitleg verzoekt. Indien een te beperkte vaststelling plaatsvindt van de feiten en omstandigheden die elementen tot staving van het verzoek kunnen vormen, lijkt het immers niet goed mogelijk om personen die werkelijk bescherming behoeven te identificeren.

21. De Uniewetgever heeft, naar het oordeel van de rechtbank, in artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 voorzien in een regeling die in enige mate tegemoet komt aan de precaire bewijspositie van verzoekers om internationale bescherming. De UNHCR en het EHRM hebben, net als het Hof, reeds benoemd dat van verzoekers niet steeds kan worden verlangd dat zij hun verzoek om internationale bescherming steeds volledig met bewijsmateriaal kunnen onderbouwen.

Hoewel in het beleid is verwoord dat rekening wordt gehouden met de omstandigheid dat van een vreemdeling niet altijd verwacht kan worden dat hij zijn asielmotief volledig met bewijsmateriaal staaft, is het bij de eerste stap van de beoordeling uitsluitend toelaten van documenten als bewijsmateriaal reeds een vergaande beperking van de mogelijkheid voor verzoekers om hun verzoek om internationale bescherming te staven, alvorens wordt bezien of een nadere bevestiging van de door hen afgelegde verklaringen wel of niet nodig is. Indien daarbij ook nog uitsluitend bewijswaarde aan documenten of andere bronnen wordt toegekend indien sprake is van authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen, én de door verweerder onderscheiden asielmotieven ook nog eens volledig met dergelijke documenten moeten zijn onderbouwd, zal verweerder zich doorgaans, dan wel in het overgrote deel van de verzoeken om internationale bescherming, gehouden achten om te beoordelen of aan alle voorwaarden die genoemd worden in artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000 (lees: artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95) is voldaan.

22. De rechtbank overweegt dat aan de door de Uniewetgever getroffen regeling zoals neergelegd in artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, het nuttig effect wordt ontnomen door reeds te bezien of een nadere bevestiging van de afgelegde verklaringen is vereist als de verzoeker geen authentieke en /of objectief verifieerbare documenten heeft om zijn verklaringen te staven en deze bevestiging ook niet volgt uit objectieve openbare bronnen en niet aan alle in deze bepaling genoemde voorwaarden wordt voldaan. Door enkel documenten toe te laten als bewijsmateriaal om te bezien of de verklaringen door verzoeker voldoende zijn gestaafd, kan er -mogelijk- geen rekening worden gehouden met de omstandigheid dat niet alle feiten en omstandigheden en niet alle asielmotieven met documenten te staven zijn, alsmede met de omstandigheid dat in een acute vluchtsituatie van verzoekers niet zonder meer kan worden verlangd om eerst documenten te verkrijgen en te verzamelen alvorens daadwerkelijk te vluchten.

De rechtbank ziet ook niet in hoe de toepassing van verweerder van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 is te verenigen met de nadere precisering die het Hof reeds in haar eerdere arresten heeft gegeven. De rechtbank wijst in dit verband op de arresten van 11 juni 2024 in de zaak K.L15, van 16 januari 2024 in de zaak W.S.16, van 21 september 2023 in de zaak S.A.17, van 29 juni 2023 in de zaak X18, van 6 oktober in de zaak NB en AB19, van 10 juni 2021 in de zaak LH20, van 19 november 2020 in de zaak EZ21, van 4 oktober 2018 in de zaak Fathi22 en van 25 januari 2018 in de zaak F23.

23. In het hoofdgeding heeft verweerder in de besluitvorming het beleid zoals dat is neergelegd in de Vreemdelingencirculaire 2000 toegepast.

24. Verweerder heeft "de identiteit, nationaliteit en herkomst" van verzoeker, tezamen aangemerkt als het eerste asielmotief, niet geloofwaardig geacht. Omdat verzoeker geen documenten heeft overgelegd om dit asielmotief te staven, heeft verweerder beoordeeld of verzoeker aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 voldoet. Verweerder werpt verzoeker tegen dat met betrekking tot het eerste asielmotief niet wordt voldaan aan voorwaarden a, b, c, en e van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000. Ten aanzien van voorwaarde c is aan verzoeker tegengeworpen dat zijn

verklaringen “geen samenhangend en aannemelijk geheel vormen”. Hierbij is benoemd dat aan verzoeker zogenoemde “herkomstvragen” zijn gesteld. Deze vragen hebben voornamelijk betrekking op de wijk waar verzoeker in Algerije stelt te hebben gewoond voorafgaand aan zijn komst naar de Unie. Verweerder acht deze voorwaarde van toepassing omdat verzoeker niet weet hoe een grote centrale rotonde in deze wijk heet en omdat hij geen scholen, ziekenhuis en grote wegen kan noemen. Tevens weet verzoeker niet hoe de internationale luchthaven in Algerije heet. Aan verzoeker is gevraagd waarom hij deze vragen niet kan beantwoorden en daarbij is overwogen dat “iemand die afkomstig is uit de plaats Oran, deze vragen gemakkelijk zou moeten kunnen beantwoorden”. Verzoeker heeft hierop evenwel aangegeven dat hij mentaal in de war is en dat er teveel gevraagd wordt. Verweerder heeft zijn vragen over de herkomst beperkt tot vragen van namen van wegen en de internationale luchthaven en het vragen naar gebouwen. Verweerder heeft niet gemotiveerd waarom hij zich op het standpunt stelt dat verzoeker, doordat hij in deze wijk in deze stad gewoond zou hebben, over deze kennis zou moeten beschikken. Verweerder heeft er zich geen rekenschap van gegeven of verzoeker naar school is geweest of wel eens een ziekenhuis heeft moeten bezoeken of op de internationale luchthaven is geweest en daarom over deze informatie zou moeten beschikken. Verweerder heeft ook niet uitgelegd waarom verzoeker zou moeten weten wat de namen van wegen en een rotonde zijn. Verzoeker heeft overigens wel gedetailleerd uitgelegd hoe een Algerijnse identiteitskaart er uit ziet. Hij heeft verklaard dat hij in het bezit was van een Algerijnse identiteitskaart, maar deze heeft weggegooid in zee omdat de andere personen die op de boot zaten waarmee hij naar de Unie is gereisd dat ook deden en omdat hij die identiteitskaart niet erkent omdat hij in Algerije als homoseksueel niet goed werd behandeld. Verzoeker heeft ook de adresgegevens uit Algerije en de adresgegevens van de rechtbank waar hij heeft moeten verschijnen genoemd. De rechtbank overweegt dat verweerder heeft gemotiveerd dat meerdere voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing zijn. De wijze waarop verweerder zijn beleid heeft geformuleerd, heeft echter tot gevolg dat reeds omdat verzoeker niet kan benoemen hoe een grote centrale rotonde in de wijk waar hij zou hebben gewoond heet en hij geen scholen, ziekenhuis en grote wegen in die wijk en de naam van de internationale luchthaven in Algerije kan benoemen, de door verzoeker gestelde identiteit, nationaliteit en herkomst niet geloofwaardig zal worden bevonden. In het beleid is immers opgenomen dat indien een asielmotief niet volledig wordt onderbouwd met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen, aan *alle* voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 moet worden voldaan om het asielmotief geloofwaardig te achten. Verweerder heeft bij de tegenwerping van voorwaarde c uitsluitend beoordeeld of verzoeker de herkomstvragen goed weet te beantwoorden. Verweerder heeft niet in samenwerking met verzoeker beoordeeld of andere bewijsmiddelen zijn verklaringen over zijn identiteit, herkomst, en nationaliteit kunnen staven. Verweerder heeft een opname van het gehoor gemaakt om een indicatieve taalanalyse te verrichten en heeft aan verzoeker toegelicht dat als zijn spraak past bij iemand uit Algerije, dit in zijn voordeel is24. Verweerder heeft niet medegedeeld wat de uitkomst van dit onderzoek, dat door een deskundige wordt verricht, is geweest en verweerder heeft niet kenbaar beoordeeld of de taal en het dialect die verzoeker spreekt zijn verklaringen over zijn identiteit, nationaliteit en herkomst kunnen staven. De rechtbank merkt hierbij op dat gelet op de formulering van het beleid en de formulering van de tegenwerping voorwaarde c (“uw verklaringen vormen geen samenhangend en aannemelijk geheel”) en de wijze waarop verweerder de voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 toepast, er ook geen enkele ruimte is om de taal die verzoeker spreekt te betrekken bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de verklaringen over de identiteit, nationaliteit en herkomst. Verweerder heeft, door de asielmotieven separaat te beoordelen, bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van dit asielmotief, de verklaringen die betrekking hebben op het tweede asielmotief niet betrokken. Verweerder had evenwel ook op grond van algemene landeninformatie kunnen beoordelen of de verklaringen die verzoeker heeft afgelegd over zijn seksuele geaardheid en de problemen die hij stelt daarvan te hebben ondervonden, passen binnen het gestelde land van herkomst. Verweerder heeft bij de boordeling van de geloofwaardigheid van de verklaringen over het eerste asielmotief, een beperkt onderzoek verricht naar de toepasselijkheid van voorwaarde c van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000. Op grond van het beleid van verweerder, waarin is bepaald dat aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 moet worden voldaan om een asielmotief geloofwaardig te achten, betekent het niet kunnen beantwoorden van een beperkt aantal herkomstvragen -reeds- dat verweerder het eerste asielmotief niet geloofwaardig acht. In het voornemen tot het besluit is bij de conclusie over het eerste

asielmotief voorts expliciet het navolgende overwogen:

()

" Het is daarom niet geloofwaardig dat u de Algerijnse nationaliteit hebt. Daarom zijn uw verklaringen over de problemen die u zou hebben gehad in Algerije niet geloofwaardig."25. Indien verweerder zijn beleid toepast, betekent dit dus niet alleen dat indien de verzoeker om internationale bescherming een asielmotief niet volledig kan onderbouwen met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen en één enkele voorwaarde van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing is, het asielmotief niet geloofwaardig is. Het betekent ook dat een strikte beoordeling van de voorwaarden bij de geloofwaardigheidsbeoordeling van één asielmotief, de geloofwaardigheidsbeoordeling van een ander asielmotief regardeert. De rechtbank overweegt dat een dergelijke integrale geloofwaardigheidsbeoordeling van het samenstel van verklaringen en andere bewijsmiddelen die de verzoeker om internationale bescherming aandraagt, vereist dat bij elk deel van de geloofwaardigheidsbeoordeling, dus bij elk asielmotief en bij elke voorwaarde van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 dan ook alle verklaringen en andere bewijsmiddelen worden betrokken. De wijze waarop het beleid thans is geformuleerd laat een dergelijke geloofwaardigheidsbeoordeling echter niet toe.

25. Verweerder heeft als tweede asielmotief "de gestelde homoseksualiteit" van verzoeker benoemd en dit asielmotief ook niet geloofwaardig geacht. Verweerder heeft vastgesteld dat "verzoeker zijn seksuele gerichtheid niet heeft onderbouwd met objectieve documenten die dit asielmotief volledig onderbouwen" en heeft zich vervolgens op het standpunt gesteld dat "verzoeker niet voldoet aan voorwaarden c en d van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000". Verweerder heeft in zijn werkinstructie toegelicht dat hij de geloofwaardigheidsbeoordeling van de verklaringen die ten grondslag liggen aan een verzoek om internationale bescherming -ongeacht het asielmotief- verricht op grond van zijn beleid26. Verweerder beoordeelt dus ook in het geval de verzoeker een asielmotief aandraagt dat naar zijn aard niet onderbouwd kan worden met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen, zoals een seksuele gerichtheid, of de verzoeker dergelijke bewijsmiddelen heeft om zijn verklaringen te staven en indien dat niet het geval is, of aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 wordt voldaan.

26. Verweerder heeft bij de motivering waarom verzoeker niet voldoet aan voorwaarde e van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 geconcludeerd dat "verzoeker in grote lijnen niet als geloofwaardigheid kan worden beschouwd". Verweerder heeft hiertoe gemotiveerd dat verzoeker wordt aangerekend dat hij geen document heeft waaruit zijn identiteit, nationaliteit en herkomst blijken, dat verzoeker in Duitsland en op social media onder verschillende aliassen bekend staat, en dat wordt getwijfeld aan de oprechtheid van zijn asielaanvraag omdat verzoeker in meerdere lidstaten om internationale bescherming heeft verzocht en indien hij bescherming zou behoeven, dat wel in het eerste veilige land zou hebben gevraagd en de uitkomst van de procedure wel zou hebben afgewacht. De rechtbank overweegt dat aan het niet zorgdragen voor identiteitsdocumenten, het zich bedienen van aliassen en het opgeven van valse identiteitsgegevens en het niet afwachten van de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming, zonder meer gewicht kan toekomen bij de beoordeling of internationale bescherming moet worden verleend. Het beleid op grond waarvan verweerder thans echter de geloofwaardigheid verricht van de verklaringen die de beschermingsbehoefte kunnen staven, hebben evenwel tot gevolg dat indien op grond van deze omstandigheden voorwaarde e van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing wordt geacht, de verklaringen over de gestelde homoseksuele geaardheid niet geloofwaardig zullen worden geacht. Er moet immers, zo is in het beleid bepaald, aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 worden voldaan. Ook indien een verzoeker om internationale bescherming geen openheid geeft over zijn identiteit, nationaliteit en herkomst, of hierover wisselende en zelfs leugenachtige verklaringen aflegt, kan deze verzoeker echter een homoseksuele geaardheid hebben, waarbij de rechtbank opmerkt dat de seksuele geaardheid ook onderdeel is van iemands identiteit, maar met betrekking tot het beoordelen van de identiteit als onderdeel van het eerste asielmotief uitsluitend de persoonsgegevens "voornaam, naam en geboortedatum en geboorteplaats" worden bedoeld. De motivering dat verzoeker geen inspanningen levert

om een identiteitsdocument te verkrijgen en de vaststelling dat verzoeker onder meerdere aliassen bekend is, heeft geen enkele betrekking op zijn verklaringen over zijn homoseksuele geaardheid. Indien verweerder zijn beleid toepast op de wijze waarop dit is geformuleerd, betekent dit dus niet alleen dat indien de verzoeker om internationale bescherming een asielmotief niet volledig kan onderbouwen met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen en één enkele voorwaarde van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing is, het asielmotief niet geloofwaardig is. De rechtbank overweegt dat de beoordeling door verweerder dat ten aanzien van het asielmotief "gestelde homoseksualiteit" voorwaarde e van toepassing is, ook tot gevolg heeft dat de verklaringen van verzoeker en alle andere mogelijke bewijsmiddelen die de gestelde homoseksuele geaardheid kunnen staven niet kunnen leiden tot het geloofwaardig achten van de homoseksuele geaardheid en niet kunnen leiden tot het verkrijgen van internationale bescherming op grond van de gestelde homoseksuele geaardheid. Deze wijze van geloofwaardigheidsbeoordeling van de asielmotieven volgt uit het beleid en de wijze waarop het beleid is geformuleerd laat hiervoor geen enkele ruimte tot een andere interpretatie.

27. Verweerder laat door een deel van de verklaringen en gedragingen van verzoeker ten aanzien van het tweede asielmotief op deze wijze te beoordelen en deze beoordeling toe te passen op de wijze die is benoemd in het beleid, alle andere elementen en bewijsmiddelen die de gestelde homoseksuele geaardheid kunnen staven buiten beschouwing. De rechtbank overweegt dat indien verweerder op deze wijze toepassing geeft aan artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, in wezen het nuttig effect aan de samenwerkingsplicht wordt ontnomen. De verplichting om de relevante elementen van het verzoek in samenwerking met verzoeker te beoordelen, waarbij de elementen bestaan in de verklaringen van verzoeker en alle documentatie in zijn bezit en van de verzoeker over zijn leeftijd, achtergrond, ook die van relevante familieleden, identiteit, nationaliteit(en), land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumenten en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient, is immers zinledig als verweerder vervolgens uitsluitend authentieke en/of objectief verifieerbare documenten als bewijsmiddel aanmerkt en het door verweerder als zodanig geformuleerde asielmotief bovendien geheel met dergelijke documenten moet worden gestaafd, dan wel aan alle vijf de voorwaarden moet zijn voldaan. De rechtbank wijst er in dit verband op dat in de Werkinstructie is vermeld dat " Als blijkt dat de documenten kunnen worden geaccepteerd als voldoende onderbouwing van het asielmotief en er geen sprake is van contra-indicaties, dan (pas) heeft de vreemdeling het motief aannemelijk gemaakt en kan het asielmotief waarop deze documenten zien geloofwaardig worden geacht"27. Verweerder geeft hiermee een nog striktere uitleg aan artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95.

28. Bij het toetsen of aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000 wordt voldaan, komt aan bewijsmiddelen die geen authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen zijn, minder gewicht toe dan wanneer al deze bewijsmiddelen in onderlinge samenhang met de verklaringen en de eventuele wel authentieke, verifieerbare objectieve bewijsmiddelen worden beoordeeld. Het niet tegenwerpen van een of meerdere voorwaarden, waarborgt immers zolang er nog één voorwaarde wordt gehandhaafd geen volledig onderzoek van alle feiten en omstandigheden die aan het verzoek ten grondslag liggen. Verweerder heeft aldus het verzoek om internationale bescherming dat verzoeker heeft ingediend met toepassing van het beleid beoordeeld en vervolgens afgewezen. Verweerder heeft het verzoek om internationale bescherming afgewezen omdat verzoeker zijn asielmotieven niet volledig met authentieke objectief verifieerbare documenten heeft onderbouwd en omdat verzoeker ten aanzien van beide asielmotieven niet voldoet aan alle in artikel 31, lid zes, van de Vw 2000 genoemde voorwaarden. Het is evenwel de vraag of dit een juiste interpretatie is van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95. Gelet op de bewoordingen van deze bepaling, zowel in de Nederlandse, Engelse, Franse en Duitse taalversie en gelet op de overige leden van artikel 4 van richtlijn 2011/95 en gelet op artikel 10, derde lid onder b, van de Procedurerichtlijn en artikelen 4 en 18 van het Handvest van de Grondrechten, lijkt het veeleer voor de hand te liggen om -slechts- vast te stellen dat nader bewijsmateriaal voor de verklaringen van verzoeker nodig is. Een dergelijke uitleg zou betekenen dat verweerder in het hoofdgeding niet kan volstaan met de vaststelling dat verzoeker beide asielmotieven, waaronder zijn seksuele gerichtheid, niet volledig heeft onderbouwd met authentieke en/of objectief verifieerbare

documenten en /of objectieve openbare bronnen en verzoeker niet voldoet aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet, maar dat de samenwerkingsplicht ook in deze fase van de procedure onverkort geldt en pas eindigt als wordt vastgesteld dat er voor zover dat ontbrak - geen nader bewijs kan worden geleverd om de verklaringen van verzoeker over zijn asielmotieven geloofwaardig te achten.

29. De rechtbank vermag niet in te zien hoe deze werkwijze verenigbaar is met de doelstelling van richtlijn 2011/95 om, met inachtneming van het Vluchtelingenverdrag, een behoorlijke en volledige behandeling te verrichten van een verzoek om internationale bescherming en met de bewoordingen en systematiek van artikel 4 van richtlijn 2095/11 en de eerdere precisering door het Hof van deze bepaling. De Uniewetgever heeft in de considerans van richtlijn 2011/95 opgenomen dat het Vluchtelingenverdrag de hoeksteen is van het internationale rechtsstelsel ter bescherming van vluchtelingen en dat deze richtlijn in het bijzonder tracht om de menselijke waardigheid en het recht op asiel van asielzoekers en hun begeleidende familieleden ten volle te eerbiedigen. Het Hof heeft ook meermalen bij de uitleg van het Unierecht en meer in het bijzonder bij richtlijn 2011/95 verwezen naar het Vluchtelingenverdrag en de documenten van de UNHCR28.

30. Artikel 52, derde lid, van het Handvest bepaalt dat voor zover het Handvest rechten bevat die corresponderen met rechten welke zijn gegarandeerd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), de inhoud en reikwijdte ervan dezelfde is als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend en dat deze bepaling niet verhindert dat het recht van de Unie een ruimere bescherming biedt. De rechtbank overweegt dat ook uit de jurisprudentie van het EHRM blijkt dat er een integrale beoordeling van alle bewijsmiddelen moet plaatsvinden om grondig te onderzoeken of er een reëel en voorzienbaar risico op schending van artikel 3 van het EVRM dreigt bij terugkeer naar het land van herkomst en dat ook aan documenten die niet authentiek en objectief verifieerbaar zijn bewijswaarde kan toekomen29 en dergelijke documenten dus moeten worden betrokken bij deze beoordeling30. Ook het EHRM heeft meermalen benoemd dat rekening moet worden gehouden met de kwetsbaarheid van asielzoekers en hun precaire positie om hun verzoek om bescherming te kunnen staven met bewijsmiddelen31 en dat er in het kader van de bewijslastverdeling moet worden samengewerkt met de asielzoeker32.

31. De rechtbank ziet bevestiging voor haar twijfel aan de verenigbaarheid van de nieuwe nationale wijze van beoordelen van verzoeken om internationale bescherming met het Unierecht in de analyse van de European Union Agency for Asylum (EUAA) van onder meer artikel 4 van richtlijn 2011/95 en de jurisprudentie van de nationale rechters van de lidstaten over de beoordeling van de geloofwaardigheid van feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan een verzoek om internationale bescherming33. De rechtbank wijst ter onderbouwing van haar prejudiciële vraag aan het Hof over de wijze waarop verweerder sinds 1 juli 2024 verzoeken om internationale bescherming beoordeelt ook naar de grondige analyse van het Verdragsrecht en het Unierecht en de jurisprudentie van beide Hoven in de notitie van de Commissie Strategisch Procederen van Vluchtelingenwerk Nederland34, die is overgelegd in de bij het Hof thans aanhangige procedures C-7/25 en C-8/25.

32. Door de wijze waarop verweerder het verzoek om internationale bescherming heeft beoordeeld, vraagt de rechtbank zich af wanneer moet worden beoordeeld of aan de voorwaarden van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 is voldaan, op welke wijze deze voorwaarden moeten worden betrokken bij het beoordelen of internationale bescherming moet worden verleend en of het beoordelen van deze voorwaarden de eindfase is van het vaststellen van de elementen op grond waarvan het refoulementrisico moet worden beoordeeld of dat dit alleen betekent dat er nader bewijs moet worden verzameld en geleverd om de verklaringen van de verzoeker te onderbouwen.

De rechtbank ziet zich dus voor de vraag gesteld of de beschermingsbehoefte van verzoeker in overeenstemming met het Unierecht is onderzocht en of volledig en voldoende grondig is beoordeeld of aan verzoeker internationale bescherming moet worden verleend.

33. Gelet op de eerdere precisering door het Hof van artikel 4 van richtlijn 2011/95, begrijpt de rechtbank artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 zo dat deze bepaling, gelezen in samenhang met artikel 4, leden 1 tot en met 4, van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4 en 18 van het Handvest van de Grondrechten, aldus dient te worden uitgelegd dat de beslisautoriteit bij de beoordeling van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het verzoek om internationale bescherming moet samenwerken met de verzoeker en elk bewijsmiddel en element ter staving van dit verzoek moet betrekken bij het onderzoeken en beoordelen van de beschermingsbehoefte en indien de verzoeker zijn verklaringen voldoende kan staven met bewijsmateriaal of indien de verzoeker voldoet aan de genoemde voorwaarden, zijn verklaringen geen nadere bevestiging behoeven en dus geloofwaardig zijn.

34. Het verbod op refoulement is absoluut en er zijn in het hoofdgeding geen indicaties dat verzoeker op grond van de in richtlijn 2011/95 limitatief opgesomde uitsluitingsgronden niet in aanmerking kan komen voor internationale bescherming. De rechtbank overweegt dat zij nog heeft niet beoordeeld of verweerder zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat ten aanzien van beide asielmotieven niet is voldaan aan alle in artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000 genoemde voorwaarden en dat de beantwoording van die vraag eerst ter zitting behandeling ter zitting vergt, waarbij partijen zich hierover nader kunnen uitlaten. Voordat de rechtbank het hoofdgeding ter zitting zal behandelen en vervolgens aan deze beoordeling toekomt, acht zij het eerst noodzakelijk om duidelijkheid te verkrijgen of verweerder deze voorwaarden moet gaan beoordelen reeds omdat verzoeker zijn seksuele gerichtheid niet met authentieke objectief verifieerbare documenten en/of objectieve openbare bronnen heeft gestaafd. De rechtbank acht het voorleggen van deze prejudiciële vraag dan ook in deze fase van het hoofdgeding aangewezen.

II Het bieden van een daadwerkelijk rechtsmiddel

35. In Richtlijn 2013/32 is onder meer bepaald dat verzoekers om internationale bescherming recht hebben op een daadwerkelijk rechtsmiddel tegen de ongegrondverklaring van hun verzoek en in artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32 is bepaald dat een daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden omvat, met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig Richtlijn 2011/95, zulks ten minste in beroepsprocedures voor een rechterlijke instantie van eerste aanleg.

36. De tweede prejudiciële vraag die de rechtbank voorlegt betreft een verzoek om nadere uitlegging van artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32.

37. In het nationale bestuursrecht wordt een administratief besluit getoetst aan de hand van de beroepsgronden. Uit de memorie van toelichting behorende bij de Awb blijkt dat deze bepaling rechtsbescherming beoogt voor de burger die wil opkomen tegen een besluit van de autoriteiten35. Hoewel in artikel 8:69 van de Awb is bepaald dat de bestuursrechter ambtshalve de rechtsgronden aanvult en ambtshalve de feiten kan aanvullen, dient de rechterlijke autoriteit zich bij de beoordeling van de ongegrondverklaring van een verzoek om internationale bescherming, te beperken tot de argumenten en gronden die de verzoeker uitdrukkelijk aandraagt. Op grond van vaste nationale rechtspraak wordt de omvang van het geding derhalve bepaald door de gronden van beroep en niet door niet door de inzet van de procedure, te weten het verkrijgen van internationale bescherming en de daaraan ten grondslag liggende beschermingsbehoefte. De rechtbank verwijst voor een nadere toelichting hiervan naar de uitspraak van deze rechtbank en zittingsplaats van 13 maart 202336, waarin de prejudiciële vragen zijn voorgelegd die het Hof in het arrest Ararat heeft beantwoord37.

38. Verzoeker heeft uitsluitend beroepsgronden gericht tegen de geloofwaardigheidsbeoordeling van het tweede asielmotief, te weten de gestelde homoseksuele geaardheid. Ten aanzien van het tweede asielmotief heeft verzoeker uitsluitend beroepsgronden gericht tegen de tegenwerping dat niet voldaan is aan voorwaarde c van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000. Indien de rechtbank niet verplicht is, en ook niet bevoegd is, om in aanvulling op de beoordeling van de beroepsgronden,

ambtshalve na te gaan of de beoordeling van de geloofwaardigheid van de asielmotieven en dus van de beoordeling van de beschermingsbehoefte, zorgvuldig en deugdelijk is geschied, is de rechtbank niet in staat om de eerbiediging van het refoulementverbod te allen tijde en ten volle te verzekeren.

39. Verzoeker heeft in zijn beroepsgronden de beoordeling door verweerder van zijn verklaringen over zijn homoseksuele geaardheid bestreden door onder meer te stellen dat hij wel consistent, met voldoende diepgang en voldoende concreet heeft verklaard. Verzoeker heeft geen beroepsgronden gericht tegen het beleid waarin is neergelegd hoe de geloofwaardigheid van zijn verklaringen wordt beoordeeld en tegen de wijze waarop het onderzoek naar zijn beschermingsbehoefte heeft plaatsgevonden. Verzoeker heeft gewezen op zijn verklaring dat hij mentaal in de war is. Verzoeker heeft nagelaten om aan te voeren dat verweerder verplicht is om rekening te houden met zijn referentiekader, dat verweerder verplicht is om te bezien of verzoeker bijzonder kwetsbaar is en verplicht is om te onderzoeken of hij bijzondere processuele waarborgen moet bieden. Verweerder had gelet op de herhaalde verklaringen van verzoeker dat hij mentaal in de war is en hij daarom niet alle vragen kan beantwoorden, moeten nagaan of hij medisch onderzoek zou moeten laten verrichten om te bezien of sprake is van beperkingen om adequaat te kunnen verklaren en deugdelijk de asielmotieven naar voren te kunnen brengen. Juist nu een seksuele gerichtheid met name met eigen verklaringen aannemelijk moet worden gemaakt, had verzoeker hier op dienen te wijzen. Verzoeker heeft tijdens het nader gehoor littekens op zijn hoofd getoond die, naar hij stelt, verband houden met mishandelingen ten gevolge van zijn seksuele gerichtheid. Verzoeker heeft geen beroepsgrond gewijd aan de samenwerkingsplicht en de vraag of verweerder samen met verzoeker had moeten onderzoeken of sprake is van medische steunbewijs. Verzoeker heeft geen algemene landeninformatie overgelegd over de positie van homoseksuelen in Algerije en heeft ook geen beroepsgrond gericht tegen het niet kenbaar betrekken van landeninformatie door verweerder bij het beoordelen van de geloofwaardigheid van zijn verklaringen. Verzoeker heeft, zonder nadere onderbouwing, uitsluitend gesteld dat homoseksualiteit strafbaar is in Algerije en LHBTI-personen worden gediscrimineerd en actief worden vervolgd en zij als categorie zijn uitgezonderd van de aanwijzing van Algerije als veilig land van herkomst. De rechtbank merkt hierover op dat verweerder Algerije thans niet langer meer aanmerkt als veilig land van herkomst38 en dit overigens in het besluit niet als uitgangspunt heeft genomen.

40. Verweerder past overigens indien een seksuele gerichtheid wordt aangedragen als onderbouwing voor een verzoek om internationale bescherming, een vaste werkwijze van horen en beslissen toe39. Verweerder heeft bij het horen en het beoordelen van de verklaringen van verzoeker evenwel niet overeenkomstig deze werkwijze gehandeld door onder meer niet te vragen aan verzoeker hoe hij invulling zou willen geven aan zijn geaardheid in zijn land van herkomst indien hij zou moeten terugkeren. Verweerder heeft ook niet gemotiveerd hoe zijn huidige geloofwaardigheidsbeoordeling als onderdeel van het onderzoeken van de gegrondheid van een verzoek om internationale bescherming verenigbaar is met deze Werkinstructie 2019/17. Daarvoor bestond wel aanleiding omdat in deze werkinstructie nu juist is opgenomen dat een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling wordt verricht als een verzoek om internationale bescherming wordt ingediend vanwege een seksuele gerichtheid. In Werkinstructie 2019/17 is ook benoemd dat het mogelijk is om de gestelde partner van de verzoeker, indien deze daarmee instemt, te horen. Verzoeker heeft verklaard sinds 2021 een relatie te hebben met een man die in Nederland woont. Verzoeker heeft geen beroepsgronden gericht die op dit alles betrekking hebben.

41. De rechtbank stelt vast dat verzoeker zeer beperkte beroepsgronden heeft aangevoerd tegen de tegenwerping dat voorwaarde c van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing is bij het tweede asielmotief (de gestelde homoseksuele geaardheid), welke voorwaarde inhoudt dat de verklaringen van de vreemdeling samenhangend en aannemelijk zijn bevonden en niet in strijd zijn met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn aanvraag. De rechtbank overweegt voorts dat indien deze beroepsgronden zouden slagen, heeft te gelden dat verzoeker geen beroepsgronden heeft aangevoerd tegen de tegenwerping dat voorwaarde e van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing is bij het tweede asielmotief, welke voorwaarde inhoudt dat "de verzoeker in grote lijnen niet als geloofwaardig kan worden beschouwd". De toepassing van het beleid, waarbij te gelden heeft dat aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000

moet worden voldaan om een asielmotief dat niet volledig is onderbouwd met objectieve documenten geloofwaardig te achten, zal indien de rechtbank uitsluitend de gronden van beroep mag beoordelen, onmiskenbaar leiden tot de conclusie dat de verklaringen over de homoseksuele geaardheid niet geloofwaardig zijn reeds omdat voorwaarde e niet is betwist en dus niet mag worden beoordeeld door de rechtbank. De rechtbank acht zich dan ook niet goed in staat om in het hoofdgeding een daadwerkelijk rechtsmiddel te bieden, indien de rechtbank niet verplicht is om ambtshalve een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden te verrichten, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn 2011/95 op basis van de haar ter kennis gebrachte elementen van het dossier, zoals aangevuld of toegelicht na een procedure op tegenspraak.

42. De tweede vraag die in het hoofdgeding opkomt, is dan ook de vraag of de verplichting voor de rechtbank om een volledig en ex nunc onderzoek te verrichten van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn 2011/95/, ook een Unierechtelijke verplichting behelst om dit zo nodig ambtshalve te doen of dat de lidstaten in hun nationale procedures mogen bepalen dat dit onderzoek beperkt wordt door de argumenten en beroepsgronden die uitdrukkelijk door de verzoeker worden aangedragen. De rechtbank heeft reeds overwogen dat indien de rechtbank zich zou moeten beperken tot het beoordelen van de gronden en argumenten die uitdrukkelijk door verzoeker zijn aangedragen, de rechtbank niet in staat zal zijn om alle relevante elementen te betrekken bij haar beoordeling en haar uitspraak dus niet zal berusten op een volledig onderzoek van zowel de feitelijke als de juridische gronden. Het refoulementverbod is evenwel absoluut en de rechtbank acht het niet goed denkbaar dat de rechterlijke autoriteit niet zo nodig ambtshalve een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden moet verrichten, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn 2011/95 op basis van de haar ter kennis gebrachte elementen van het dossier, zoals aangevuld of toegelicht na een procedure op tegenspraak, om zodoende te allen tijde de volledige naleving van het refoulementbeginsel te verzekeren. De lidstaten moeten krachtens artikel 47 van het Handvest zorgen voor effectieve rechterlijke bescherming van de aan het Unierecht ontleende rechten. Indien het onder de procedurele autonomie van de lidstaten zou moeten worden geschaard om de omvang van de rechterlijke controle op de naleving van het refoulementbeginsel te regelen, betekent dit dat het niveau van rechtsbescherming dat de rechterlijke autoriteit kan bieden afhankelijk is van de lidstaat waar het verzoek om internationale bescherming is ingediend. Een dergelijke situatie lijkt niet verenigbaar met de uitgangspunten van het Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel en kan tevens meebrengen dat artikel 47 van het Handvest niet in elk lidstaat dezelfde toepassing krijgt. Het Hof heeft eerder overwogen, bij het beantwoorden van prejudiciële vragen over het door de rechterlijke autoriteit zo nodig ambtshalve moeten nagaan van de rechtmatigheid van een maatregel van vreemdelingenbewaring, dat, kort gezegd, in het bijzonder niet kan worden aanvaard dat de omvang van de rechterlijke toetsing verschilt naar gelang in de lidstaten besluiten door een administratieve autoriteit of door de rechterlijke autoriteit worden genomen en dat de verplichting tot een ambtshalve controle van de rechtmatigheidsvereisten waarborgt dat de rechterlijke bescherming van het grondrecht op vrijheid in alle lidstaten effectief wordt gewaarborgd40. De rechtbank overweegt dat een Unierechtelijke verplichting voor de rechterlijke autoriteit om de eerbiediging van het refoulementbeginsel niet alleen in een terugkeerprocedure, maar ook in een procedure waarin een rechtsmiddel is aangewend tegen de ongegrondverklaring van een verzoek om internationale bescherming zo nodig ambtshalve te controleren, wezenlijk zal bijdragen aan een zelfde hoge niveau van rechtsbescherming in alle lidstaten van de Unie, ongeacht de wijze waarop de lidstaten hun administratieve procedures hebben ingericht. Het Hof heeft artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32 evenwel, voor zover de rechtbank kan nagaan, nog niet uitdrukkelijk aldus uitgelegd, maar de rechtbank ziet wel aanwijzingen in de arresten van het Hof om artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32 aldus uit te leggen. De rechtbank wijst in dit verband op de navolgende uitleg van het Hof.

43. Het Hof heeft in het arrest van 25 juli 2018 in de zaak Alheto41 onder meer het navolgende overwogen:

()

105 Vervolgens zij eraan herinnerd dat artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32 de draagwijdte definieert van het daadwerkelijke rechtsmiddel dat voor de personen die om internationale bescherming verzoeken, moet openstaan tegen beslissingen inzake hun verzoek, zoals bepaald in artikel 46, lid 1, van deze richtlijn.

106 Zo bepaalt artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32 dat de lidstaten die aan deze richtlijn zijn gebonden, om te voldoen aan artikel 46, lid 1, van die richtlijn, ervoor moeten zorgen dat de rechterlijke instantie waarvoor tegen de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming wordt opgekomen, een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden [uitvoert], met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn [2011/95]".

()

109 In dit verband streeft richtlijn 2013/32, naast het feit dat zij de algemene doelstelling nastreeft om gemeenschappelijke procedurestandaarden in te stellen, er meer in het bijzonder naar dat zo spoedig mogelijk een beslissing wordt genomen inzake verzoeken om internationale bescherming, onverminderd het uitvoeren van een behoorlijke en volledige behandeling", zoals met name blijkt uit overweging 18.

110 De bewoordingen [ervoor] zorgen [] dat een daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden omvat", moeten vanuit deze optiek, om niet van hun gebruikelijke inhoud te worden ontdaan, aldus worden uitgelegd dat de lidstaten krachtens artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32 verplicht zijn hun nationale recht zodanig in te richten dat de behandeling van de bedoelde beroepen een onderzoek, door de rechter, omvat van alle elementen feitelijk en rechtens aan de hand waarvan hij een geactualiseerde beoordeling van het specifieke geval kan maken.

111 In dit verband benadrukt de term ex nunc" de verplichting van de rechter om een beoordeling te maken die in voorkomend geval rekening houdt met nieuwe elementen die aan het licht zijn gekomen nadat de aangevochten beslissing is vastgesteld.

112 Bij een dergelijke beoordeling kan het verzoek om internationale bescherming namelijk uitputtend worden behandeld zonder dat het dossier naar de beslissingsautoriteit hoeft te worden terugverwezen. De bevoegdheid die de rechter daarmee krijgt om rekening te houden met nieuwe elementen waarover deze autoriteit geen uitspraak heeft gedaan ligt in lijn met de doelstelling van richtlijn 2013/32, zoals in herinnering is gebracht in punt 109 van het onderhavige arrest.

113 Het woord volledig" in artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32 bevestigt dan weer dat de rechter zowel de elementen moet onderzoeken waarmee de beslissingsautoriteit rekening heeft gehouden of had kunnen houden, als die welke zich hebben aangediend nadat deze autoriteit de beslissing heeft vastgesteld.

114 Daar deze bepaling moet worden uitgelegd in overeenstemming met artikel 47 van het Handvest, brengt het vereiste van een volledig en ex nunc onderzoek overigens mee dat de rechterlijke instantie waarbij het beroep aanhangig is de verzoeker hoort, tenzij zij zich in staat acht een dergelijk onderzoek te verrichten op basis van uitsluitend de gegevens van het dossier, waaronder in voorkomend geval het verslag of de schriftelijke weergave van het persoonlijk onderhoud voor deze autoriteit (zie in die zin arrest van 26 juli 2017, Sacko, C348/16, EU:C:2017:591, punten 31 en 44). Indien zich na de vaststelling van de aangevochten beslissing nieuwe elementen hebben aangediend, moet de rechterlijke instantie, zoals voortvloeit uit artikel 47 van het Handvest, de verzoeker de mogelijkheid bieden zich uit te spreken wanneer deze elementen voor hem een ongunstige invloed kunnen hebben.

115 De woorden indien van toepassing", die zijn opgenomen in de zinsnede met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn [2011/95]", wijzen, zoals ter terechtzitting door de Commissie is uiteengezet, op het feit dat het volledige en ex nunc onderzoek dat de rechter moet uitvoeren niet noodzakelijkerwijs betrekking hoeft te hebben op het onderzoek ten gronde van de behoeften aan internationale bescherming en dat dit dus betrekking kan hebben op de ontvankelijkheid van het verzoek om internationale bescherming, wanneer het nationale recht dit op grond van artikel 33, lid 2, van richtlijn 2013/32 toestaat.

116 Ten slotte moet worden benadrukt dat uit de overwegingen 16 en 22, artikel 4 en de algemene opzet van richtlijn 2013/32 blijkt dat de behandeling van het verzoek om internationale bescherming door een administratief of semi-rechterlijk orgaan dat beschikt over specifieke middelen en op dit gebied

gespecialiseerd personeel een essentiële fase is in de bij deze richtlijn ingevoerde gemeenschappelijke procedures. Het recht op een volledig en ex nunc onderzoek voor een rechterlijke instantie dat krachtens artikel 46, lid 3, van deze richtlijn aan de verzoeker is toegekend kan derhalve niet afdoen aan de verplichting voor de verzoeker om met dit orgaan samen te werken, zoals beheerst door de artikelen 12 en 13 van deze richtlijn.

()

118 Gelet op een en ander moet op de derde vraag worden geantwoord dat artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest, aldus moet worden uitgelegd dat de rechterlijke instantie van een lidstaat waarbij in eerste aanleg een beroep tegen een beslissing inzake een verzoek om internationale bescherming is ingediend, verplicht is zowel de elementen, feitelijk en rechtens, zoals de toepasselijkheid van artikel 12, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/95 op de situatie van de verzoeker, waarmee het orgaan dat deze beslissing heeft genomen rekening heeft gehouden of had kunnen houden, als de elementen die zich na de vaststelling van die beslissing hebben aangediend, te onderzoeken.

()

44. Het Hof heeft in het arrest van 4 oktober 2018 in de zaak Fathi het navolgende voor recht verklaard:

()

*Artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32 in een situatie als in het hoofdgeding aldus worden uitgelegd dat, in het kader van een beroep dat door een persoon die om internationale bescherming verzoekt, is ingesteld tegen een besluit waarbij zijn verzoek om internationale bescherming ongegrond is verklaard, de bevoegde rechter van een lidstaat niet ambtshalve dient na te gaan of de in verordening nr. 604/2013 neergelegde criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van dat verzoek, correct zijn toegepas*t42.

()

45. Het Hof heeft in het arrest CV43 van 4 oktober 2024 onder meer het navolgende overwogen en voor recht verklaard:

()

87 Vanuit deze optiek heeft het Hof met betrekking tot de omvang van het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel, zoals omschreven in dit artikel 46, lid 3, geoordeeld dat de bewoordingen [ervoor] zorgen [...] dat een daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en ex-nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden omvat", aldus moeten worden uitgelegd dat de lidstaten krachtens deze bepaling verplicht zijn hun nationale recht zodanig in te richten dat de behandeling van de bedoelde beroepen een onderzoek, door de rechter, omvat van alle elementen feitelijk en rechtens aan de hand waarvan hij een geactualiseerde beoordeling van het specifieke geval kan maken (zie in die zin arrest van 25 juli 2018, Alheto, C585/16, EU:C:2018:584, punt 110).

88 In dit verband zij allereerst opgemerkt dat de term ex nunc" de verplichting van de rechter benadrukt om een beoordeling te maken die in voorkomend geval rekening houdt met nieuwe elementen die aan het licht zijn gekomen nadat de aangevochten beslissing is vastgesteld. Bij een dergelijke beoordeling kan het verzoek om internationale bescherming namelijk uitputtend worden behandeld zonder dat het dossier naar de beslissingsautoriteit hoeft te worden terugverwezen. De bevoegdheid die de rechter daarmee krijgt om rekening te houden met nieuwe elementen waarover deze autoriteit geen uitspraak heeft gedaan ligt in lijn met de doelstelling van richtlijn 2013/32, zoals in herinnering is gebracht in punt 78 van het onderhavige arrest (arrest van 25 juli 2018, Alheto, C585/16, EU:C:2018:584, punten 111 en 112).

89 Voorts bevestigt het woord volledig" in artikel 46, lid 3, van deze richtlijn dat de rechter zowel de elementen moet onderzoeken waarmee de beslissingsautoriteit rekening heeft gehouden of had kunnen houden, als die welke zich hebben aangediend nadat deze autoriteit de beslissing heeft vastgesteld (arrest van 25 juli 2018, Alheto, C585/16, EU:C:2018:584, punt 113).

90 Ten slotte wijzen de woorden indien van toepassing", die zijn opgenomen in de zinsnede met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn [2011/95]", op het feit dat het volledige en ex-nunc onderzoek dat de rechter moet uitvoeren niet noodzakelijkerwijs betrekking hoeft te hebben op het onderzoek ten gronde van de behoeften aan internationale bescherming en dat dit dus betrekking kan hebben op de procedurele aspecten van een verzoek om internationale bescherming (zie in die zin arrest van 25 juli 2018,Alheto, C585/16, EU:C:2018:584, punt 115).

91 De aanmerking van een derde land als veilig land van herkomst behoort tot deze procedurele aspecten van verzoeken om internationale bescherming, aangezien een dergelijke aanmerking, gelet op de overwegingen in de punten 48 tot en met 50 van dit arrest, gevolgen heeft voor de behandelingsprocedure van dergelijke verzoeken.

()

93 De aanmerking van dit derde land als veilig land van herkomst vormt dus een van de elementen van de zaak die ter kennis van de verwijzende rechter zijn gebracht en die deze rechter in het kader van het beroep tegen deze beslissing dient te onderzoeken.

94 Hieruit moet worden geconcludeerd dat in dergelijke omstandigheden, zelfs indien verzoeker in het hoofdgeding zich niet uitdrukkelijk als zodanig heeft beroepen op de eventuele niet-inachtneming van de voorschriften waarin richtlijn 2013/32 met het oog op een dergelijke aanmerking voorziet om een verzoek om internationale bescherming van een uit dat derde land afkomstige verzoeker te kunnen behandelen volgens de bijzondere regeling die voortvloeit uit de aanmerking van dat land als veilig land van herkomst, deze eventuele niet-inachtneming een juridische grond is die de verwijzende rechter in het kader van het door artikel 46, lid 3, van deze richtlijn voorgeschreven volledige en ex-nunc onderzoek dient te onderzoeken.

()

97 Bovendien heeft het Hof reeds gepreciseerd dat wanneer een onderdaan van een derde land voldoet aan de in deze richtlijn geformuleerde voorwaarden voor toekenning van internationale bescherming, de lidstaten in beginsel de gevraagde status moeten toekennen zonder dat zij daarbij over een discretionaire bevoegdheid beschikken (zie in die zin arrest van 29 juli 2019, Torubarov, C556/17, EU:C:2019:626, punt 50 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

98 Uit de voorgaande overwegingen volgt dat op de derde vraag moet worden geantwoord dat artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32, gelezen in het licht van artikel 47 van het Handvest, aldus moet worden uitgelegd dat wanneer bij een rechterlijke instantie beroep wordt ingesteld tegen een beslissing tot afwijzing van een verzoek om internationale bescherming dat is onderzocht in het kader van de bijzondere regeling voor verzoeken van verzoekers die afkomstig zijn uit derde landen die overeenkomstig artikel 37 van richtlijn 2013/32 als veilige landen van herkomst zijn aangemerkt, deze rechterlijke instantie er in het kader van het krachtens artikel 46, lid 3, vereiste volledige en ex-nunc onderzoek, op basis van de elementen van het dossier en de elementen die haar in de loop van het geding ter ore zijn gekomen, rekening mee moet houden dat de in bijlage I bij die richtlijn geformuleerde materiële voorwaarden voor een dergelijke aanmerking niet zijn vervuld, ook wanneer dit niet uitdrukkelijk tot staving van dit beroep is aangevoerd.

()

46. Het Hof heeft in het arrest Ararat44 van 17 oktober 2024 onder meer het navolgende overwogen:

()

45 Volgens artikel 13, lid 1, van richtlijn 2008/115 moet aan de betrokken onderdaan van een derde land een doeltreffend rechtsmiddel van beroep of bezwaar worden toegekend dat hij bij een bevoegde rechterlijke of administratieve autoriteit of bij een onpartijdig samengestelde bevoegde instantie waarvan de onafhankelijkheid is gewaarborgd, kan aanwenden tegen de in artikel 12, lid 1, van die richtlijn bedoelde besluiten in het kader van terugkeer.

46 De kenmerken van dit rechtsmiddel moeten worden bepaald in overeenstemming met artikel 47 van het Handvest, volgens hetwelk eenieder wiens door het Unierecht gewaarborgde rechten en vrijheden

zijn geschonden, recht heeft op een doeltreffende voorziening in rechte, met inachtneming van de in dat artikel gestelde voorwaarden, en in overeenstemming met het beginsel van non-refoulement, dat met name wordt gewaarborgd door artikel 19, lid 2, van het Handvest en artikel 5 van richtlijn 2008/115 (arrest van 30 september 2020, CPAS de Liège, C233/19, EU:C:2020:757, punt 45). Zoals in punt 35 van het onderhavige arrest is aangegeven, verplichten deze bepalingen de nationale autoriteiten om met dit beginsel rekening te houden in alle stadia van de procedure, vanaf het moment waarop een terugkeerbesluit wordt vastgesteld tot het moment waarop de uitvoering van dat besluit door de rechter wordt getoetst.

()

49 Hieruit volgt dat, zoals de advocaat-generaal in punt 50 van zijn conclusie in essentie heeft opgemerkt, de procedurevoorschriften van artikel 13, leden 1 en 2, van richtlijn 2008/115 tot doel hebben te waarborgen dat een derdelander jegens wie een terugkeerbesluit is vastgesteld, niet wordt verwijderd in omstandigheden die in strijd zijn met artikel 5 van deze richtlijn. Zij beogen aldus de eerbiediging te waarborgen van het beginsel van non-refoulement dat, zoals in punt 36 van het onderhavige arrest is vastgesteld, een absoluut karakter heeft. Het is aan de bevoegde nationale rechterlijke instanties om, in voorkomend geval ambtshalve, erop toe te zien dat dit beginsel in acht wordt genomen wanneer gegevens uit het dossier die hun ter kennis zijn gebracht doen vermoeden dat afbreuk aan dat beginsel zou kunnen worden gedaan.

50 Zoals de advocaat-generaal in punt 51 van zijn conclusie benadrukt, zou de door artikel 47 van het Handvest gewaarborgde en in artikel 13, leden 1 en 2, van richtlijn 2008/115 geconcretiseerde rechterlijke bescherming immers noch doeltreffend noch volledig zijn indien de nationale rechter niet verplicht zou zijn om ambtshalve vast te stellen dat het beginsel van non-refoulement is geschonden wanneer de hem ter kennis gebrachte gegevens van het dossier, zoals aangevuld of verhelderd tijdens de voor hem gevoerde procedure op tegenspraak, lijken aan te tonen dat het terugkeerbesluit berust op een achterhaalde beoordeling van de door dit beginsel verboden risicos op behandelingen die de betrokken derdelander loopt indien hij naar het betrokken derde land zou terugkeren, en om daaraan alle consequenties te verbinden voor de uitvoering van dat besluit. Een beperking van de bevoegdheid van de nationale rechter ter zake zou tot gevolg kunnen hebben dat het besluit in kwestie wordt uitgevoerd, ook al wijzen die elementen erop dat de betrokkene in dat derde land aan dergelijke door artikel 4 van het Handvest absoluut verboden behandelingen zou kunnen worden onderworpen [zie in die zin arrest van 8 november 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Ambtshalve onderzoek van de bewaring), C704/20 en C39/21, EU:C:2022:858, punt 94].

51 Het bestaan van deze verplichting van de nationale rechter om, in voorkomend geval ambtshalve, toe te zien op de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement, geldt op dezelfde wijze in het kader van een procedure inzake internationale bescherming als in het kader van een procedure als die in het hoofdgeding, die is ingeleid met een aanvraag voor een verblijfsvergunning naar nationaal recht. Zoals blijkt uit de punten 31 tot en met 34 van het onderhavige arrest, is richtlijn 2008/115, waarvan artikel 13, leden 1 en 2, de grondslag vormt voor die verplichting, immers van toepassing op iedere onderdaan van een derde land die illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft.

51 Het bestaan van deze verplichting van de nationale rechter om, in voorkomend geval ambtshalve, toe te zien op de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement, geldt op dezelfde wijze in het kader van een procedure inzake internationale bescherming als in het kader van een procedure als die in het hoofdgeding, die is ingeleid met een aanvraag voor een verblijfsvergunning naar nationaal recht. Zoals blijkt uit de punten 31 tot en met 34 van het onderhavige arrest, is richtlijn 2008/115, waarvan artikel 13, leden 1 en 2, de grondslag vormt voor die verplichting, immers van toepassing op iedere onderdaan van een derde land die illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft.

()

47. Het Hof heeft in het arrest Ararat gepreciseerd dat de verplichting van de nationale rechter om in voorkomend geval ambtshalve toe te zien op de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement, op dezelfde wijze geldt in het kader van een procedure inzake internationale bescherming als in de procedure in dat hoofdgeding. Die procedure was niet ingeleid met een verzoek om internationale bescherming, maar in die procedure werd de schorsing van een eerder opgelegd terugkeerbesluit beëindigd door de afwijzing van een verzoek om een verblijfsvergunning waarin het nationale recht voorziet.

Het Hof heeft in het arrest Ararat voor recht verklaard dat "artikel 13, leden 1 en 2, van richtlijn 2008/115, gelezen in samenhang met artikel 5 van deze richtlijn en met artikel 19, lid 2, en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten, aldus moet worden uitgelegd dat

het een nationale rechter die wordt aangezocht om de rechtmatigheid te toetsen van een handeling waarbij de bevoegde nationale autoriteit een aanvraag voor een verblijfsvergunning waarin het nationale recht voorziet heeft afgewezen en daarmee de opschorting van de uitvoering van een eerder in het kader van een internationale beschermingsprocedure genomen terugkeerbesluit heeft beëindigd, verplicht om ambtshalve een eventuele schending van het beginsel van non-refoulement vast te stellen die voortvloeit uit de uitvoering van dit besluit, op basis van de hem ter kennis gebrachte elementen van het dossier, zoals aangevuld of toegelicht na een procedure op tegenspraak."

48. Het Hof heeft, voor zover de rechtbank dus kan nagaan, niet eerder uitdrukkelijk gepreciseerd dat deze verplichting om zo nodig ambtshalve een eventuele schending van het beginsel van non-refoulement vast te stellen, ook geldt indien de rechtbank wordt aangezocht om de afwijzing als (kennelijk) ongegrond van een verzoek om internationale bescherming te toetsen.

49. De rechtbank overweegt dat een nationale rechtspraktijk waarin de rechterlijke autoriteit de controle van de afwijzing als (kennelijk) ongegrond van een verzoek om internationale bescherming uitsluitend aan de hand van de uitdrukkelijk door de verzoeker aangedragen feiten en argumenten tegen het bestreden besluit mag verrichten, zich moeilijk laat verenigen met de nadere duiding van het Unierecht door het Hof in bovengenoemde arresten en met name het absolute karakter van het refoulementverbod en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, welk grondrecht is gewaarborgd in artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten en is geconcretiseerd in zowel artikel 13, eerste en tweede lid, van richtlijn 2008/115, als in artikel 46, eerste en derde lid, van richtlijn 2023/32. De rechtbank overweegt dat de rechterlijke autoriteit uitsluitend indien zij verplicht is om zo nodig ambtshalve een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden te verrichten, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn 2011/95, de naleving van het refoulementbeginsel ten volle kan verzekeren. Ook indien tijdens dit onderzoek naar de beschermingsbehoefte zou blijken dat de verzoeker is uitgesloten van internationale bescherming zoals bepaald in artikelen 12 en 17 van richtlijn 2011/95, kan dit ambtshalve onderzoek leiden tot de vaststelling dat terugkeer naar het land van herkomst in strijd is met het refoulementbeginsel en daarom geen terugkeerbesluit kan worden opgelegd, dan wel dat een reeds genomen terugkeerbesluit wordt geschorst omdat de verwijdering moet worden uitgesteld. Indien de rechterlijke autoriteit niet verplicht is om zo nodig ambtshalve vast te stellen dat het beginsel van non-refoulement is geschonden wanneer dit blijkt uit de hem ter kennis gebrachte gegevens van het dossier, zoals aangevuld of verhelderd tijdens de voor hem gevoerde procedure op tegenspraak, is de rechterlijke bescherming immers noch doeltreffend noch volledig. Weliswaar is de bestuurlijke fase een essentiële fase in de procedure die is ingeleid met een verzoek om internationale bescherming. De rechterlijke autoriteit heeft evenwel een autonome verplichting om de eerbiediging van het refoulementbeginsel te verzekeren45. Gelet op de verplichting voor ook de rechterlijke autoriteit om het refoulementbeginsel te eerbiedigen, vermag de rechtbank ook niet in te zien dat de rechterlijke bescherming als een rechtsmiddel wordt aangewend tegen de afwijzing als ongegrond van een verzoek om internationale bescherming niet eenzelfde strekking en omvang heeft als de rechterlijke bescherming bij het aanwenden van een rechtsmiddel tegen de oplegging of tenuitvoerlegging van een terugkeerbesluit.

50. De rechtbank verzoekt het Hof gelet op het bovenstaande artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32, gelezen in samenhang met artikelen 4, 18, en 47 van het Handvest van de Grondrechten, nader te preciseren en aldus in wezen uit te leggen of de omvang van de rechterlijke verplichting om de naleving van het refoulementbeginsel te verzekeren gelijkluidend is bij het bieden van rechterlijke bescherming krachtens richtlijn 2013/32, als bij richtlijn 2008/115. De rechtbank acht de beantwoording van deze prejudiciële vraag noodzakelijk om uitspraak te kunnen doen in het hoofdgeding en overeenkomstig haar Unierechtelijke verplichting de naleving van het refoulementbeginsel ten volle te kunnen verzekeren.

Conclusie en prejudiciële vragen

51. Verzoeker heeft aan zijn verzoek om internationale bescherming ten grondslag gelegd dat hij een homoseksuele geaardheid heeft en hij daardoor een reëel risico loopt om te worden onderworpen aan een door artikel 4 van het Handvest absoluut verboden behandeling indien hij dient terug te keren naar zijn land van herkomst.

52. In het hoofdgeding heeft verweerder het verzoek om internationale bescherming met toepassing van zijn nieuwe beleid over de beoordeling van de geloofwaardigheid van de feiten en omstandigheden die aan een verzoek om internationale bescherming ten grondslag liggen, onderzocht en beoordeeld. Verzoeker heeft zijn identiteit, nationaliteit en herkomst, door verweerder tezamen geduid als het eerste asielmotief, uitsluitend onderbouwd met zijn eigen verklaringen. Verweerder acht deze verklaringen ongeloofwaardig. Verweerder heeft voorts vastgesteld dat verzoeker zijn gestelde homoseksuele gerichtheid aangemerkt als het tweede asielmotief - niet met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve bronnen heeft onderbouwd. Verweerder heeft daarom vervolgens ter beoordeling van de geloofwaardigheid van het tweede asielmotief - enkel- nog onderzocht of verzoekers verklaringen over de homoseksuele gerichtheid aan alle in artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000, en dus artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, genoemde voorwaarden voldoen. Omdat verzoeker ten aanzien van dit tweede asielmotief volgens verweerder niet voldoet aan twee van in artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 genoemde voorwaarden, heeft verweerder de gestelde homoseksuele geaardheid niet geloofwaardig geacht.

53. De rechtbank overweegt dat verweerder de beoordeling van de geloofwaardigheid zo doende op drie niveaus beperkt. Ten eerste beperkt verweerder de beoordeling van de geloofwaardigheid van de in het eerste lid van artikel 4 bedoelde elementen die het verzoek om internationale bescherming kunnen staven tot de toepassing van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95.

Verweerder beperkt de toepassing van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 ook door tot beoordeling van deze voorwaarden over te gaan, reeds omdat verzoeker zijn verklaringen niet volledig heeft onderbouwd met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve bronnen.

Verweerder beperkt de toepassing van de voorwaarden van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 nogmaals door reeds indien niet aan alle voorwaarden wordt voldaan, zonder meer te concluderen dat de verklaringen niet geloofwaardig zijn.

54. De rechtbank ziet zich voor de vraag gesteld of deze wijze van beoordelen door verweerder van de feiten en omstandigheden die aan het verzoek om internationale bescherming ten grondslag liggen verenigbaar is met het Unierecht.

55. Verweerder is verplicht om in samenwerking met verzoeker alle relevante elementen die het verzoek om internationale bescherming kunnen staven te verzamelen en te beoordelen. Een seksuele gerichtheid is een asielmotief dat naar zijn aard niet kan worden onderbouwd met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve bronnen. Doordat verweerder desondanks de beoordeling van de door verzoeker gestelde homoseksuele geaardheid bij gebrek aan documenten direct beperkt tot het controleren of aan de voorwaarden van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 is voldaan, rijst de vraag welke waarde dan nog toekomt aan het bepaalde in de leden 1 tot en met 4 van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95.

56. De beoordeling van alle in het eerste lid van artikel 4 van richtlijn 2011/95 bedoelde relevante elementen omvat meer dan het beoordelen van de voorwaarden van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95. De tekst van het beleid over de wijze waarop de geloofwaardigheid van asielmotieven wordt beoordeeld, laat echter geen enkele ruimte om een meeromvattend onderzoek zoals bepaald in de leden 1 tot en met 4 van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 te verrichten.

57. De vraag rijst ook wat de gevolgtrekking moet zijn van de beoordeling dat verzoeker niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95. Meer in het bijzonder is de vraag of dit betekent dat er nog nader bewijs geleverd moet en ook mag worden van de verklaringen van verzoeker of dat dit het einde is van de fase waarin de vaststelling plaatsvindt van de feiten en omstandigheden die bewijselementen tot staving van zijn verzoek kunnen vormen en het desbetreffende feit of omstandigheid daarom buiten de verdere beoordeling moet blijven..

58. Verweerder heeft ten aanzien van het asielmotief homoseksuele geaardheid onder meer geconcludeerd dat verzoeker niet aan voorwaarde e voldoet, welke voorwaarde inhoudt dat "de verzoeker in grote lijnen niet als geloofwaardig kan worden beschouwd".

De motivering hiervan luidt dat verzoeker geen inspanningen levert om een identiteitsdocument te verkrijgen en dat verzoeker onder meerdere aliassen bekend is. Deze tegenwerpingen hebben echter geen enkele betrekking op de verklaringen van verzoeker over zijn homoseksuele geaardheid. Ook indien een verzoeker om internationale bescherming geen openheid geeft over zijn identiteit, nationaliteit en herkomst, of hierover wisselende en zelfs leugenachtige verklaringen aflegt, kan deze verzoeker echter een homoseksuele geaardheid hebben. De beoordeling door verweerder dat ten aanzien van het asielmotief "gestelde homoseksualiteit" voorwaarde e van toepassing is, heeft tot gevolg dat de verklaringen van verzoeker en alle andere mogelijke bewijsmiddelen die de gestelde homoseksuele geaardheid kunnen staven niet kunnen leiden tot het geloofwaardig achten van de homoseksuele geaardheid en niet kunnen leiden tot het verkrijgen van internationale bescherming op grond van de gestelde homoseksuele geaardheid. Er moet immers, zo is in het beleid bepaald, aan alle voorwaarden van artikel 31, zesde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 worden voldaan.

Door op deze wijze de geloofwaardigheid van de gestelde homoseksuele geaardheid te beoordelen, heeft verweerder zijn materiële onderzoek naar de beschermingsbehoefte van verzoeker beperkt.

Verweerder beoordeelt alle voorwaarden bij alle asielmotieven die niet of nagenoeg niet volledig zijn onderbouwd met objectieve documenten op zichzelf. Op deze wijze worden andere verklaringen van verzoeker over de andere asielmotieven en voorwaarden, alsmede alle overige bewijsmiddelen en elementen niet integraal en in onderlinge samenhang beoordeeld. Verweerder heeft de verklaringen van verzoeker en de overige bewijsmiddelen ook niet onderzocht in het licht van artikel 4, vierde lid, van richtlijn 2011/95.

59. De rechtbank meent uit het Unierecht en uit de nadere duiding hiervan door het Hof af te kunnen leiden dat de beslisautoriteit bij de beoordeling van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het verzoek om internationale bescherming moet samenwerken met de verzoeker en elk bewijsmiddel en element ter staving van dit verzoek moet betrekken bij het onderzoeken en beoordelen van de beschermingsbehoefte en indien de verzoeker zijn verklaringen voldoende kan staven met bewijsmateriaal, welk begrip niet is beperkt tot authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve bronnen, of indien de verzoeker voldoet aan de genoemde voorwaarden, zijn verklaringen geen nadere bevestiging behoeven en dus geloofwaardig zijn. De rechtbank twijfelt dan ook ernstig of verweerder in het hoofdgeding het verzoek om internationale bescherming met de vereiste waakzaamheid en voorzichtigheid heeft onderzocht en heeft beoordeeld. De rechtbank overweegt dat het beleid en de werkwijze die verweerder sinds 1 juli 2024 hanteert en ook in het hoofdgeding heeft toegepast, niet verenigbaar lijkt met artikel 4 van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4 en 18 van het Handvest van de Grondrechten en de nadere precisering door het Hof van artikel 4 van richtlijn 2011/95.

60. De rechtbank ziet zich in het hoofdgeding ook voor de vraag gesteld of de rechterlijke autoriteit op dezelfde wijze de naleving van het refoulementbeginsel moet verzekeren indien de rechterlijke autoriteit wordt aangezocht om de rechtmatigheid van een afwijzing van een verzoek om internationale bescherming te controleren, als wanneer wordt verzocht om de rechtmatigheid van de oplegging en/of tenuitvoerlegging van een terugkeerbesluit te controleren. Het refoulementverbod is absoluut, zodat de rechterlijke toets van elk besluit waarin een (actuele) beoordeling van het refoulementrisico plaatsvindt zou moeten waarborgen

dat het refoulementbeginsel wordt geëerbiedigd.

Ten aanzien van de omvang van het rechtsmiddel dat de rechterlijke autoriteit moet bieden in de terugkeerprocedure, heeft het Hof reeds gepreciseerd dat de door artikel 47 van het Handvest gewaarborgde en in artikel 13, leden 1 en 2, van richtlijn 2008/115 geconcretiseerde rechterlijke bescherming noch doeltreffend noch volledig zou zijn indien de nationale rechter niet verplicht zou zijn om ambtshalve vast te stellen dat het beginsel van non-refoulement is geschonden wanneer de hem ter kennis gebrachte gegevens van het dossier, zoals aangevuld of verhelderd tijdens de voor hem gevoerde procedure op tegenspraak, lijken aan te tonen dat het terugkeerbesluit berust op een achterhaalde beoordeling van de door dit beginsel verboden risicos op behandelingen die de betrokken derdelander loopt indien hij naar het betrokken derde land zou terugkeren, en om daaraan alle consequenties te verbinden voor de uitvoering van dat besluit.

Het Hof heeft daarbij ook geduid dat het bestaan van deze verplichting van de nationale rechter om, in voorkomend geval ambtshalve, toe te zien op de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement, op dezelfde wijze in het kader van een procedure inzake internationale bescherming geldt. De rechtbank verzoekt het Hof evenwel alle mogelijke twijfel weg te nemen over de omvang van de verplichting van de rechterlijke autoriteit om een daadwerkelijk rechtsmiddel als bedoeld in artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32 te bieden.

61. De rechtbank vraagt het Hof daarom om een nadere uitleg van artikel 4 van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, en artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4, 18 en 47 van het Handvest van de Grondrechten.

62. De rechtbank kan de precieze antwoorden op deze vragen niet met zekerheid afleiden uit de rechtspraak van het Hof omdat, voor zover de rechtbank kan nagaan, deze vragen niet eerder op deze wijze zijn voorgelegd aan het Hof. De rechtbank acht de beantwoording van beide prejudiciële vragen noodzakelijk om uitspraak te kunnen doen in het hoofdgeding. Verzoeker wordt ten tijde van deze verwijzingsuitspraak in bewaring gehouden en het moment waarop de rechtbank einduitspraak doet, is vooralsnog van belang voor de duur van de vrijheidsontneming. De rechtbank wendt zich dan ook tot het Hof met het verzoek de navolgende prejudiciële vragen van de rechtbank in de prejudiciële spoedprocedure (PPU) te beantwoorden:

I Is een nationale werkwijze waarbij artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95 aldus wordt toegepast dat de verklaringen die ten grondslag liggen aan een verzoek om internationale bescherming niet geloofwaardig worden geacht indien de verzoeker deze verklaringen niet volledig kan staven met authentieke en/of objectief verifieerbare documenten en/of objectieve bronnen en deze verklaringen niet aan alle in het vijfde lid genoemde voorwaarden voldoen, verenigbaar met het Unierecht, of dient artikel 4, vijfde lid, van richtlijn 2011/95, gelezen in samenhang met artikel 4, leden 1 tot en met 4, van richtlijn 2011/95, artikel 10, derde lid onder b, van richtlijn 2013/32 en artikelen 4 en 18 van het Handvest van de Grondrechten, aldus te worden uitgelegd dat de beslisautoriteit bij de beoordeling van de feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan het verzoek om internationale bescherming moet samenwerken met de verzoeker en elk bewijsmiddel en element ter staving van dit verzoek moet betrekken bij het onderzoeken en beoordelen van de beschermingsbehoefte en indien de verzoeker zijn verklaringen voldoende kan staven met bewijsmateriaal of indien de verzoeker voldoet aan de genoemde voorwaarden, zijn verklaringen geen nadere bevestiging behoeven en dus geloofwaardig zijn?

II Dient artikel 46, derde lid, van richtlijn 2013/32, gelezen in samenhang met artikelen 4, 18, en 47 van het Handvest van de Grondrechten aldus te worden uitgelegd dat een nationale rechterlijke instantie van eerste aanleg die wordt aangezocht om de rechtmatigheid te toetsen van de ongegrondverklaring van een verzoek om internationale bescherming, verplicht is om zo nodig ambtshalve een volledig en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als juridische gronden te verrichten, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming overeenkomstig richtlijn 2011/95 op basis van de haar ter

kennis gebrachte elementen van het dossier, zoals aangevuld of toegelicht na een procedure op tegenspraak?

63. De rechtbank schorst de behandeling van het beroep en houdt in afwachting van de beantwoording van de prejudiciële vragen door het Hof iedere verdere beslissing aan.

Beslissing

De rechtbank:

- verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie bij wege van prejudiciële spoedbeslissing uitspraak te doen op de onder rechtsoverweging 62 geformuleerde vragen;
- schorst de behandeling van het beroep in afwachting van de beantwoording van de prejudiciële vragen door het Hof van Justitie van de Europese Unie en houdt iedere verdere beslissing aan.

Deze uitspraak is gedaan door mr. S. van Lokven, rechter, in aanwezigheid van
mr. E.M.J. Clermonts, griffier.

De uitspraak is uitgesproken in het openbaar en bekendgemaakt op: 18 februari 2025

Rechtsmiddel

Tegen deze verwijzingsuitspraak staat nog geen rechtsmiddel open. Tegen deze uitspraak kan hoger beroep worden ingesteld gelijktijdig met het hoger beroep tegen de einduitspraak.

---

1 Op grond van artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder c en d, van de Vreemdelingenwet 2000.

2 ECLI:NL:RBDHA:2025:136, C-7/25 en ECLI:NL:RBDHA:2025:139, C-8/25.

3 COC Nederland is een belangenorganisatie die zich onder meer inzet voor de belangen van LHBTI+ personen.

4 Een "werkinstructie" heeft tot doel om de uitvoeringspraktijk instructies te geven voor de uitvoering van het beleid. Indien een dergelijke werkinstructie is gepubliceerd, zoals met Werkinstructie 2024/6 het geval is, kan een verzoeker om internationale bescherming zich hierop beroepen als hij meent dat hiermee in strijd is gehandeld.

5 Immigratie- en Naturalisatiedienst.

6 Arrest van het Hof van 17 oktober 2024 in de zaak Ararat, K.L.M.N. tegen de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, C-156/23, ECLI:EU:C:2024:892.

7 Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming

genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking).

[8] Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking).

[9] Besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 13 juni 2024, nummer WBV 2024/12, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000. Het besluit is op 1 juli 2024 in werking getreden.

[10] Arrest van het Hof van 6 oktober 1982 in de zaak Srl CILFIT en Lanificio di Gavardo SpA tegen Ministerie van Volksgezondheid, C-383/81, ECLI:EU:C:1982:335, punt 18.

[11] Besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 12 december 2014, WBV 2014/36, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000, Stcrt. 2014, 36910.

[12] Voorschrift Vreemdelingen 2000.

[13] Zie in dit verband ook WI 2024/6, pagina 1, voetnoot 1.

[14] Weliswaar biedt artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht het bestuursorgaan als regel de mogelijkheid om op een beleidsregel een uitzondering te maken. Die mogelijkheid is echter voorbehouden voor de situatie waarin de gevolgen van de beleidsregel wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Het bestaan van bedoelde bijzondere omstandigheden wordt in de praktijk niet licht aanvaard.

[15] Arrest van het Hof van 11 juni 2024 in de zaak K.L. tegen de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, C-646/21, ECLI:EU:C:2024:487, punten 5660.

[16] Arrest van het Hof van 16 januari 2024 in de zaak W.S. , C-621/21, ECLI:EU:C:2024:47, punten 36-38.

[17] Arrest van het Hof van 21 september 2023 in de zaak S en A tegen de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie , C151/22, ECLI:EU:C:2023:688, punten 41-45

[18] Arrest van het Hof van 29 juni 2023, in de zaak X tegen International Protection Appeals Tribunal e.a., C-756/21, ECLI:EU:C:2023:523, punten 5, 47-51, 87-94.

[19] Arrest van het Hof van 6 oktober 2021 in de zaak NB en AB tegen de Secretary of State for the Home Department, C349/20, ECLI:EU:C:2021:826, punten 55, 63-64.

[20] Arrest van het Hof van 10 juni 2021 in de zaak LH tegen de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, C-921/19, ECLI:EU:C:2021:478, punten 41-44, 46, 52, 60-61.

[21] Arrest van het Hof van 19 november 2020 in de zaak EZ, C238/19, ECLI:EU:C:2020:945, punten 19-20, 23, 51-55.

[22] Arrest van het Hof van 4 oktober 2018 in de zaak Fathi, C56/17, ECLI:EU:C:2018:803, punten 84-87.

[23] Arrest van het Hof van 25 januari 2018 in de zaak F, C-473/16, ECLI:EU:C:2018:36, punten 28-34, 36, 40-41.

[24] Zie paginas 16 en 17 van het op 5 november 2024 afgenomen nader gehoor.

[25] Zie pagina 5 van het voornemen van 22 november 2024.

[26] WI 2024/6, paragraaf 4.2, pagina 5.

[27] Pagina vijf en voetnoot 16 van WI 2024/6.

[28] Zie bijvoorbeeld het arrest van het Hof van 16 januari 2024 in de zaak W.S., C-621/21, ECLI:EU:C:2024:47, punten 36-38.

[29] Zie in dit verband de Conclusie van Advocaat Generaal Hogan van 11 februari 2011in de zaak LH (C-921/19) en zijn analyse van de EHRM-jurisprudentie op dit punt, ECLI:EU:C:2021:117paragraaf 36-49.

[30] Zie bijvoorbeeld de arresten van het EHRM van 23 maart 2016 in de zaak , F.G. tegen Zweden ECLI:CE:ECHR:2016:0323JUD004361111 en van 29 april 2022 in de zaak Khasanov en Rahmanov tegen Rusland, ECLI:CE:ECHR:2022:0429JUD002849215.

[31] Zie bijvoorbeeld het arrest van het EHRM van 23 augustus 2016 in de zaak J.K. tegen Zweden, ECLI:CE:ECHR:2016:0823JUD005916612

[32] Zie bijvoorbeeld de arresten van het EHRM van 23 augustus 2016 in de zaak J.K. tegen Zweden, ECLI:CE:ECHR:2016:0823JUD005916612, van 23 maart 2016 in de zaak , F.G. tegen Zweden ECLI:CE:ECHR:2016:0323JUD004361111 en van 5 november 2019 in de zaak A.A. tegen Zwitserland, ECLI:CE:ECHR:2019:1105JUD003221817

[33] EUAA, Judicial analysis - Evidence and credibility assessment in the context of the Common European Asylum System, hoofdstuk 4.3, paginas 63-81.

[34] "IND-werkinstructie 2024/6 in het licht van Unierechtelijke verplichtingen" van 10 oktober 2024 van de Commissie Strategisch Procederen van Vluchtelingenwerk Nederland

[35] Kamerstukken II 1991/92, 22 495, nr. 3.

[36] ECLI:NL:RBDHA:2023:3154, rechtsoverwegingen 47-54.

[37] Arrest van het Hof van 17 oktober 2024 in de zaak K.L.M.N. tegen de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, C-156/23, ECLI:EU:C:2024:892.

[38] Zie de Brief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 11 juni 2024, Tweede Kamer, vergaderjaar 202-2021, 19 637, nr. 2743, pagina 2.

[39] Werkinstructie 2019/17, Horen en beslissen in zaken waarin lhbti-gerichtheid als asielmotief is aangevoerd

[40] Arrest van het Hof van 8 november 2022 in de gevoegde zaken C, B en X, C-704 en C-39/21, ECLI:EU:C:2022:858, punten 88-94.

[41] Arrest van het Hof van 25 juli 2018 in de zaak Alheto, C585/16, ECLI:EU:C:2018:584.

[42] Arrest van het Hof van 4 oktober 2018 in de zaak Fathi, C56/17, ECLI:EU:C:2018:803.

[43] Arrest van het Hof van 4 oktober 2024 in de zaak CV, C-406/22, ECLI:EU:C:2024:841.

[44] Arrest van het Hof van 17 oktober 2024 in de zaak K.L.M.N. tegen de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, C-156/23, ECLI:EU:C:2024:892.

[45] Zie in dit verband het arrest van het Hof van Arrest van het Hof van 29 juni 2023, in de zaak X tegen International Protection Appeals Tribunal e.a., C-756/21, ECLI:EU:C:2023:523 en het arrest van het Hof van 25 juli 2018, in de zaak Alheto, C585/16, ECLI:EU:C:2018:584.